

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Publikasjonskode: H - 2354 B/S

Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2016

Utgitt av:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere
eksemplarer fra:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 22 24 20 00

Publikasjonskode: H - 2354 B/S

Trykk: 10/2015 - 600

Bevilgninger til samiske formål

Staten Norge er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn. Regjeringen har som mål at samene skal få utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Grunnloven § 108 og sameloven er de nasjonale rettsgrunnlagene for samepolitikken. Norge har også en rekke folkerettslige forpliktelser som legger føringer for samepolitikken. Alle departementene har ansvar for å følge opp gjennomføringen av samepolitikken innenfor sin sektor. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har det overordnede samordningsansvaret for statlig samepolitikk og skal arbeide for helhet og sammenheng i politikken, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

I Kommunal- og moderniseringsdepartementets Prop. 1 S (2015–2016) gis det en kort omtale av samepolitiske utfordringer og utviklingstrekk, og det gis en omtale av mål og strategier for departementets arbeid.

Denne publikasjonen gir en kort og samlet framstilling av de ulike departementenes forslag til bevilgninger til samiske formål i 2016.¹

Innhold

Oversikt over bevilgninger til samiske formål	2
Sametinget	3
Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)	4
Utenriksdepartementet (UD)	7
Kunnskapsdepartementet (KD)	10
Kulturdepartementet (KUD)	14
Justisdepartementet (JD)	16
Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)	18
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)	19
Landsbruks- og matdepartementet (LMD)	20
Klima- og miljødepartementet (KLD)	23
Olje- og energidepartementet (OED)	24

¹ Ved eventuelle avvik mellom de ulike departementenes budsjettproposisjoner og denne informasjonsbrosjyren vil det være budsjettproposisjonene som er gjeldende.

Oversikt over bevilgninger til samiske formål

(i 1000 kroner)

	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016	Pst. endring 2015-2016
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	295 044 ¹	303 661	309 362	1,9
Utenriksdepartementet	3 303	3 465	3 465 ²	0,0
Kunnskapsdepartementet	311 578	314 205	316 719	0,8
Kulturdepartementet	107 563	109 572	109 488	-0,08
Justis- og beredskapsdepartementet	20 550	22 200	- ³	-
Helse- og omsorgsdepartementet	12 200	12 600	11 700	-7,1
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	1 000	1 000	1 000	0,0
Landbruks- og matdepartementet	167 781	131 436 ⁴	127 692 ⁴	-2,8
Klima- og miljødepartementet	9 463	9 596	9 800	2,1
Olje- og energidepartementet	1 350	1 000	500	-50,0
Samlet bevilgning	929 832	908 735	889 726	-2,1
Samefolkets fond	5 000	5 195	5 345	2,9
Sum	934 832	913 930⁴	895 071³	-2,1

¹ Kommunal- og regionaldepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet ble slått sammen til ett departement fra og med 1. januar 2014. Tallene for 2014 i denne tabellen er bevilgningene gitt over Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet sitt budsjett.

² Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Det tas derfor forbehold om beløptes størrelse.

³ Tildelingen til Justis- og beredskapsdepartementet for 2016 er ikke avklart. Tildelingen gjøres av Domstolsadministrasjonen på et senere tidspunkt.

⁴ Statens reindriftsforvaltning ble 1. juli 2014 slått sammen med Statens landbruksforvaltning. Summen i tabellen inkluderer ikke bevilgningen til drift av Landbruksdirektoratets avdeling i Alta eller drift av fylkesmennene som regional reindriftsmyndighet.

Det er gitt en nærmere presisering av summene som er oppgitt i tabellen under de departementsvise omtalene i denne publikasjonen. Det blir også gitt tilskudd til samiske formål over tilskuddsposter hvor tilskuddsfordelingen vil skje på et senere tidspunkt. Disse tilskuddene inngår ikke i summene i tabellen, men er beskrevet i de departementsvise omtalene.

Sametinget

Sametinget vil ifølge budsjettforslaget forvalte omlag 436 mill. kroner (inklusive Samefolkets fond) i 2016. Sametingets første hele driftsår var 1990, da hadde Sametinget et budsjett på 31,7 mill. kroner. Utviklingen er i tråd med myndighetenes målsetting om at Sametinget skal ha større innflytelse og myndighet i saker som er av spesiell interesse for den samiske befolkningen.

Oversikt over bevilgninger til Sametinget

(i 1000 kroner)

	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016	Pst. endring 2015-2016
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	265 540 ¹	276 634	280 233	1,3
Utenriksdepartementet	650	715	- ²	-
Kunnskapsdepartementet	54 203	55 991	57 611	2,8
Kulturdepartementet	77 202	78 986	80 487	1,9
Helse- og omsorgsdepartementet	5 200	5 400	5 500	1,8
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	1 000	1 000	1 000	0,0
Klima- og miljødepartementet	5 307	5 396	5 500	1,9
Olje- og energidepartementet	1 350	1 000	500	-50,0
Samlet bevilgning	410 452	425 122	430 831	1,3
Samefolkets fond	5 000	5 195	5 345	2,9
Sum	415 452	430 317	436 176²	1,4

¹ Kommunal- og regionaldepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet ble slått sammen til ett departement fra og med 1. januar 2014. Tallene for 2014 i denne tabellen er bevilgningene gitt over Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet sitt budsjett.

² Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget og beløpet er derfor ikke avklart.

Sametinget har unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet. Med forbehold om budsjettvedtak i Stortinget fordeler Sametinget bevilgningene fra de ulike departementene i årets siste plenums møte. Sametinget fordeler bevilgningene etter egne prioriteringer, men i tråd med Stortingets budsjettvedtak.

Rammene for Sametingets økonomiforvaltning fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Sametinget. Hovedinstruksen gjelder også for bevilgninger over andre departementers budsjett og for eventuelle andre inntekter Sametinget har. Instruksen er fastsatt med hjemmel i sameloven § 2-1, tredje ledd. I hovedinstruksen har departementet fastsatt at økonomireglementet og bestemmelser om økonomistyring i staten også gjelder for Sametinget. Departementet forutsetter imidlertid at regelverket anvendes på en måte som ivaretar Sametingets utøvelse av skjønn, i egenskap av å være et folkevalgt organ.

Sametinget er tillagt forvaltningsansvar for en rekke administrative forhold, slik som sametingsvalget, fordeling av økonomiske tilskudd, fastsetting av nærmere bestemte deler av skolens læreplaner, forvaltning av samiske kulturminner etter kulturminneloven og tilhørende forskrifter, og oppnevning av representanter til ulike offentlige organer. Sametinget utøver dessuten myndighet og innflytelse gjennom deltakelse og representasjon i en rekke utvalg, styrever og råd.

For mer om Sametingets virksomhet se www.samediggi.no.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)

			(i 1000 kr)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap	Saldert	Forslag
			2014	budsjett 2015	2016
560	50	Sametinget, Sametinget	265 540	276 634	280 233
560	54	Sametinget, Samefolkets fond	5 000	5 195	5 345
561	50	Tilskudd til samiske formål, Samisk høgskole	6 403	5 494	5 600
561	51	Tilskudd til samiske formål, Divvun	5 609	5 794	6 900
561	72	Samisk språk, informasjon m.m.	4 717	3 900	3 000
562	01	Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, Driftsutgifter	4 204 ¹	3 097 ²	3 164 ²
562	21	Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 144	1 998	2 046
563	01	Internasjonalt reindriftssenter, Driftsutgifter	4 640 ³	4 246	5 862
563	21	Internasjonalt reindriftssenter, Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 787	2 498	2 557
Sum			300 044	308 856	314 707

¹ Regnskapstallet innbefatter Utenriksdepartementets tildeling, samt ekstern finansiering av prosjekter i regi av Gáldu.

² I tillegg ble det gitt tilskudd til Gáldus virksomhet over Utenriksdepartementets budsjett.

³ Regnskapstallet innbefatter ekstern finansiering av prosjekter i regi av Internasjonalt reindriftssenter.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler og poster:

Kap.	Post	Benevnelse
500	50	Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Forskningsrådet
500	22	Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Forskning, <i>kan overføres</i>

Kap. 560 Sametinget, post 50 Sametinget

Grunnbevilgningen over posten skal blant annet dekke driften av det politiske arbeidet, administrasjonen i Sametinget og kommunenes og fylkeskommunenes merkostnader ved oppfølging av samelovens språkregler.

Kap. 560 Sametinget, post 54 Samefolkets fond

Fra og med 2014 ble avkastningsmodellen erstattet med ordinære, årlige bevilgninger. Bevilgningen skal gå til ulike tiltak for å styrke samisk språk og samisk kultur. Prioriteringer fastsettes av Sametinget i de årlige budsjettvedtakene. Sametingets plenum er styre for bevilgningen. For 2016 er bevilgningen foreslått til 5,3 mill. kroner.

Kap. 561 Tilskudd til samiske formål, post 50 Samisk høgskole

Samisk høgskole utfører flere samepolitiske oppgaver for departementet. Bevilgningen skal benyttes til drift av Faglig analysegruppe for samisk statistikk, Samiske veivisere og Árbodiehtu-prosjektet. Det foreslås en bevilgning på 5,6 mill. kroner i 2016.

Kap. 561 Tilskudd til samiske formål, post 51 Divvun

Bevilgningen skal benyttes til drift av Divvun ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Moderne språkteknologi er en forutsetning for at samiske språk skal kunne overleve som bruksspråk i dagens samfunn. Divvun utviklet og lanserte i 2014 samiske tastaturapper for iPhone, iPad og Android-telefoner. Den sørsamiske språkopplæringsappen Gielese og web-appen Sátni.org (som gjør ordbøker og terminologi tilgjengelig for brukeren) ble også lansert i 2014. I tillegg har Divvun videreført arbeidet med stavekontroll, grammatikkontroll og talesyntese (tekst til tale på web-sider).

Divvun ønsker å utvikle et program for grammatikkontroll på nordsamisk.

Grammatikkprogrammet vil gjøre det enklere for samiske språkbrukere å skrive på samisk og dermed gi samiskspråklige de samme teknologiske muligheter som norske språkbrukere har.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning på 6,9 mill. kroner i 2016.

Kap. 561 Tilskudd til samiske formål, post 72 Samisk språk, informasjon m.m.

Formålet med tilskuddsordningen er å styrke bruken av samiske språk ved å legge bedre til rette for bruk av samisk i det offentlige, øke antallet samiske språkbrukere, gi mer informasjon til samer på samisk og å øke informasjonen om samiske forhold til befolkningen i Norge.

Forvaltningen av en del av tilskuddsmidlene blir delegert til Fylkesmannen i Nordland. Fylkesmannen har ansvaret for flere tiltak i Handlingsplanen for samiske språk, og tilskuddsmidlene gis til språktiltak, med særlig vekt på sør- og lulesamisk språk. Østsamisk museum mottar også tilskudd over denne posten.

I fordelingen av midlene for 2014 har tiltak for sør- og lulesamisk språk vært prioritert, med om lag 2,65 mill. kroner. I tillegg ble det gitt midler til utvikling av en samisk forvaltningsordbok ved Universitetet i Tromsø, til Østsamisk museums prosjekt Skoltesamisk språk over grenser, til avslutning av Fylkesmannen i Nordlands prosjekt Arbeid med samiske saker i fylkesmannsembetet og til å sikre videre arbeid med å legge til rette for bruk av samiske språk i offentlig forvaltning.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 1 mill. kroner, på bakgrunn av at enkelte prosjekter på posten avsluttes i 2015. Samlet foreslås en bevilgning på 3 mill. kroner i 2016.

Kap. 562 Gáldu - Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter har som mål å øke kunnskapen om, og forståelsen for, samiske rettigheter og urfolksrettigheter. Gáldu er en faglig selvstendig institusjon som vedtar egne mål og resultatkrav innenfor de rammene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter. Styret er senterets øverste organ. Bevilgningen skal dekke driften av Gáldu i 2016.

Kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Internasjonalt reindriftssenter i Kautokeino er en faglig selvstendig institusjon som vedtar egne mål og resultatkrav innenfor de rammene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter. Senteret fyller en viktig funksjon i det sirkumpolare reindriftssamarbeidet og ivaretar både faglige behov og koordineringsbehov hos senterets målgrupper. Det er lagt vekt på at reindriftsfolk og deres organisasjoner skal ha et nært forhold til senteret, og det skal drives i samarbeid med Verdensforbundet for reindriftsfolk.

Bevilgningen skal dekke driften av Internasjonalt reindriftssenter i 2016. Senteret mottar i tillegg prosjekttilskudd fra andre bidragsytere i inn- og utland.

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 50 og 22 Forskning, kan overføres

God valgdeltakelse ved sametingsvalgene er viktig for Sametingets legitimitet som representativt organ. For å kunne vurdere behovet for framtidige endringer trenger vi mer kunnskap

om hvordan valgordningen virker i praksis og om hvordan valgdeltakelse og annen velgeradferd har endret seg som følge av endringer i valgordningen. Samisk høyskole arbeider på oppdrag av Sametinget med et forskningsprosjekt om sametingsvalget 2013. Prosjektperioden er fra 1. januar 2013 til 1. desember 2016. Kommunal- og moderniseringsdepartementet tildeler 500 000 kroner til prosjektet i budsjettet for 2016.

Norges forskningsråds samiske program II (2007–2017) har som mål å fremme langsiktig forskning av høy kvalitet om samiske forhold, bidra til rekruttering av forskere og videreutvikling av samisk som vitenskapsspråk. I tillegg vektlegges internasjonalt forskningssamarbeid, nettverksbygging og forskningsformidling på samisk og andre språk. Kommunal- og moderniseringsdepartementet viderefører tildelingen av budsjettmidler til programmet og dette vil utgjøre ca. 3,8 mill. kroner i 2016.

Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling

Kommunal- og regionaldepartementet tildeler 10,14 mill. kroner i 2016 til gjennomføring av Interreg VA Nord, hvor Sápmi er et delprogram. Det legges opp til en samlet ramme for norsk deltakelse på ca. 71 mill. kroner for programperioden 2014–2020.

Interreg VA Nord's hovedmål er å forsterke regionens konkurransekraft og attraktivitet gjennom forskning og innovasjon, kultur og miljø og grenseoverskridende arbeidsmarked. Sápmi er et delprogram som omfatter samiske områder fra Hedmark i sør til Finnmark i nord. Sápmi har samme tematikk som Nord-programmet, men retter innsatsen spesielt mot å utvikle samisk kultur- og næringsliv, gjennom en økologisk og økonomisk bærekraftig ressursutnyttelse. Troms fylkeskommune har sekretariatsfunksjonen for hele Nord-programmet og Sápmi, men samarbeider med Nord-Trøndelag fylkeskommune om sørsamiske aktiviteter.

Utenriksdepartementet (UD)

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
163	72	Menneskerettigheter	3 303	3 465	3 465 ¹
		Sum	3 303	3 465	3 465

¹ Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Det tas derfor forbehold om beløptes størrelse.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler og poster:

Kap.	Post	Benevnelse
115	01/70	Driftsutgifter og Tilskudd til næringsfremme, kultur- og informasjonsspørsmål
116	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner
118	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland

Kap. 163, post 72 Menneskerettigheter

Utenriksdepartementet inngikk i 2009 en rammeavtale med Sametinget om økonomisk støtte til Sametingets internasjonale virksomhet. Utenriksdepartementet skal i 2015 inngå ny rammeavtale med Sametinget. Dette vil innebære en årlig tildeling til Sametingets arbeid med internasjonale urfolksspørsmål innen FN og andre internasjonale organisasjoner. Den nye avtalen innebærer at det blir overført inntil 715 000 kroner årlig over kap. 16, post 72 til Sametinget.

I 2015 tildelte Utenriksdepartementet 2,1 mill. kroner til Gáldu – Kompetansesenteret for urfolksrettigheter i Kautokeino. Støtten ble gitt til Gáldus arbeid med internasjonale urfolksrettigheter og foreslås videreført i 2016.

Videre er det inngått en flerårig rammeavtale med Samerådet for støtte til deres internasjonale menneskerettighetsarbeid. Støtten til Samerådets virksomhet foreslås videreført i 2016.

Kap. 115, post 01 Driftsutgifter og post 70 Tilskudd til næringsfremme, kultur- og informasjonsspørsmål

Tilskudd som gis under disse postene skal bidra til å fremme utenrikspolitiske mål og ha verdi for norsk samfunns-, nærings- og kulturliv. Styrking av norsk kulturlivs internasjonale muligheter og kontaktflate samt profilering av Norge som sentral aktør i nordområdene er ledd i dette arbeidet. Sentralt i denne satsingen står også urfolksprosjekter.

Årlig tildeles mellom 1 og 1,5 mill. kroner til prosjekter for å styrke norske samers internasjonale kulturkontakter til andre urfolkgrupper over kap. 115. Sentrale samarbeidspartnere for Utenriksdepartementet, når det gjelder samiske miljøers internasjonale kultursamarbeid finansiert under denne posten, er blant annet Riddu Riddu-festivalen og Internasjonalt Samisk Filmsenter.

Kap 116, post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Nordisk ministerråd tildelte 3,758 mill. danske kroner til støtte av det samiske samarbeidet på kulturområdet i 2015. Midlene fordeles mellom Samerådet og Samisk kunstnerråd, og går i hovedsak til samisk kulturstøtte med målsetting om nordisk nytte og i mindre grad til administrative driftskostnader. På utdanningsområdet tildelte Nordisk ministerråd 1,642 mill. danske kroner i 2015. Midlene overføres og disponeres av Samisk høyskole. Støtten til kultur- og utdanningsområdet forventes videreført i 2016.

Norges bidrag til Nordisk ministerråd bevilges under kap. 116, post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner.

Kap 118, post 70 Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland

Prosjektsamarbeidet med Russland

Denne bevilgningen benyttes til å støtte prosjekter innen en rekke prioriterte områder. Støtte til folk til folk-prosjekter innenfor norsk og russisk del av Barentsregionen, som involverer samer og andre urfolk, er et av de prioriterte områdene. Støtte til denne type formål forvaltes av Barentssekretariatet. Tilskudd i 2015 er på nesten 3 mill. kroner og forventes å ligge på samme nivå i 2016.

Arktis 2030 (tidligere Barents 2020 og Arktisk samarbeid)

Arktisk samarbeid og Barents 2020 er slått sammen til en tilskuddsordning fra 2015. Målet med ordningen er å fremme norske interesser og Norges posisjon som en ansvarlig aktør i nord. Midlene skal bidra til at Norge kan være ledende på kunnskap, være den fremste forvalter av miljøet og naturressursene i nordområdene og bidra til næringsutvikling. Arktis 2030 skal i tillegg støtte opp under norsk engasjement og rolle i Antarktis, og utnytte styrken i at Norge har kompetanse i begge polområdene.

Tilskudd under posten omfatter også støtte til urfolkrepresentanters deltakelse i internasjonalt samarbeid i nordområdene. Midlene nyttes da i første rekke til dekning av reiseutgifter for deltakelse i henholdsvis Arktisk råd og Barentsrådet. I 2014 ble Sametinget tildelt 350 000 kroner til dette formålet. I 2015 er det, jf. ny 3-årig rammeavtale med Sametinget, planlagt en årlig støtte på 385 000 per år.

Samerådet fikk tilskudd for perioden 2014-2016 på 1,5 mill. kroner til deltakelse i Arktisk Råd. Det er utbetalt 850 000 kroner i 2015, og det er planlagt en utbetaling på 525 000 kroner i 2016. Det er også ønskelig å inngå en flerårig avtale med Samerådet.

Som en oppfølging av forprosjektet om utvikling av etiske retningslinjer for økonomisk aktivitet i urfolksområder ble Årran lulesamisk senter i 2013 tildelt 7,3 mill. kroner i tilskudd for perioden 2013-2016 til prosjektet «Indigenous People and Resource Extraction: Evaluating Ethical Guidelines». 1,2 mill. kroner ble utbetalt i 2014, mens 1,6 mill. kroner er planlagt utbetalt i 2015 og 1 mill. kroner i 2016.

Senter for samiske studier ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet ble for perioden 2013-2016 tildelt 8,7 mill. kroner i tilskudd til prosjektet «Brennpunkt nord. Nettverk, urfolksinstitusjoner og kunnskapsproduksjon». Prosjektet er knyttet til det flerfaglige urfolksprogrammet Master of Indigenous Peoples. Det skal i tillegg forskes på den internasjonale urfolksbevegelsen i tid og rom. 1,2 mill. kroner ble utbetalt for 2014, mens det er planlagt utbetaling av 3,5 mill. kroner i 2015 og 2,9 mill. kroner i 2016.

Senter for internasjonalisering av utdanning» (SIU) forvalter tilskuddsmidler til internasjonalt samarbeid om høyere utdanning i nordområdene gjennom Nordområdeprogrammet og Stipendprogrammet for studier i nordområdene på vegne av Utenriksdepartementet. Samisk høgskole ble for perioden 2014-2015 tildelt 0,9 mill. kroner i tilskudd til samarbeid med Det nordøstlige føderale universitet i Jakutsk i Russland til samarbeid om utveksling av studenter og akademisk ansatte innenfor fagfeltet urfolkspråk. Det er ikke søkt om tilskudd til videreføring av prosjektet.

I 2015 ble Samisk høgskole tildelt 1,6 mill. kroner i tilskudd for perioden 2015-2018 til samarbeid med hovedpartner Nunavut Arctic College i Canada. Totalt seks høyere utdanningsinstitusjoner fra Norge, Canada, Russland og USA samarbeider om å introdusere nye pedagogiske tilnærminger og metoder innenfor urfolksstudier/og lærerutdanning.

Gjennom Stipendprogrammet for studier i nordområdene fikk Samisk høgskole en tildeling på 0,4 mill. kroner for perioden 2013-2016. I denne tredje stipendperioden har Samisk høgskole midler til å tildele stipendmåneder og reisestipend til studenter fra Canada og Russland, i tillegg til midler til ansattmobilitet.

Kunnskapsdepartementet (KD)

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
222	01/45	Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat, Driftsutgifter og utstyrsanskaffelser, <i>kan overføres</i>	101 223	92 916	90 181
223	50	Sametinget, Tilskudd til Sametinget	39 043	40 331	41 501
225	62	Tilskudd til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv	22 290	23 003	23 670
225	63	Tiltak i grunnopplæringen, Tilskudd til samisk grunnopplæring, <i>kan overføres</i>	50 461	58 551	58 975
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, Spesielle driftsutgifter ¹	6 000	5 200	4 740
231	50	Barnehager, Tilskudd til samiske barnehagetilbud	15 160	15 660	16 110
260	50	Universiteter og høyskoler	75 601	77 744	80 742
281	01	Felles tiltak for universiteter og høyskoler, Driftsutgifter	1 500	0	0
281	70	Felles tiltak for universiteter og høyskoler. Andre overføringer ²	0	500	0
281	78	Tilskudd til Universitets- og høyskoleråd	0	0	500
2410	73	Statens lånekasse for utdanning, Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	300	300	300
Sum			311 578	314 205	316 719

¹ Tallene er basert på tildelingsbrevene til Utdanningsdirektoratet

² Budsjettforslaget for 2016 innebærer at 500 000 kroner flyttes til posten for tilskudd til Universitets- og høyskolerådet for å reflektere at dette dreier seg om en varig oppgave.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over disse kapitlene og postene:

Kap.	Post	Benevnelse
254	70	Tilskudd til studieforbund
260	50	Universiteter og høyskoler ³
285	52	Norges forskningsråd, Forskningsformål

³ Gjelder bevilgninger til andre universiteter og høyskoler enn Samisk høyskole, som får midler til samiske tiltak i sin årlige ramme.

Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat, post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen på posten dekker hovedsakelig drift av Sameskolen for Midt-Norge, Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino.

Formålet med bevilgningen til de samiske skolene er blant annet å opprettholde og videreutvikle samisk identitet, språk og kultur. Skolene følger Kunnskapsløftet – Samisk.

Ved skolen i Karasjok er det fattet vedtak om ombygging av spesialrom og nytt tilbygg for byggfag. Byggeprosjektet startet opp våren 2015, og er planlagt ferdigstilt i januar 2016. Dette er et kurantprosjekt under oppføring av Statsbygg, dekket over Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 2445 post 34. Planer for nybygg ved skolen i Kautokeino er under vurdering.

Sameskolen for Midt-Norge har ikke hatt elever siden skoleåret 2010–11. De siste årene har skolen fylt en funksjon ved å gi samisk fjernundervisning og språksamlinger til elever som går på andre skoler. Elevene er bosatt i både Norge og Sverige. Kunnskapsdepartementet foreslår å avvike Sameskolen for Midt-Norge fra høsten 2016. Rett til samiskopplæring følger av opplæringsloven kap. 6, og påvirkes ikke ved avvikling av skolen. Fylkesmannen i Nordland og Fylkesmannen i Finnmark har et nasjonalt ansvar for koordinering av samisk fjernundervisning, og vil i samarbeid med de berørte partene se på aktuelle løsninger for den videre samiskundervisningen til de norske elevene som har mottatt samisk fjernundervisning ved skolen.

Kap. 223 Sametinget, post 50 Tilskudd til Sametinget

Målet med tilskuddet er å bidra med finansiering til utdanningsformål i Sametinget, inkludert utvikling og produksjon av læremiddel for samiske elever, herunder spesialpedagogiske læremidler, læreplanarbeid og tilskudd til råd og veiledning om samisk opplæring. Det er et høyt prioritert mål for tilskuddet at de samiske elevene skal få raskere og bedre tilgang til læremidler på sitt eget språk. Bevilgningen stilles i sin helhet til disposisjon for Sametinget.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 62 Tilskudd til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv

Formålet med bevilgningen til de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv er blant annet å opprettholde og videreutvikle samisk identitet, språk og kultur. Skolene følger Kunnskapsløftet – Samisk. Det blir gitt tilskudd til drift av skolene og tilhørende internat. Skolene er kommunale og har hele landet som opptaksområde.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen

Under denne posten er det tre tilskuddsordninger: en for samiskopplæring i grunnskolen, en for samiskopplæring i den videregående opplæringen og en ordning med samiske studiehjemler for lærere. Fra høsten 2015 er målgruppa for ordningen med studiehjemler for lærere utvidet fra å omfatte lærere i grunnskolen i de fire nordligste fylkene, til å omfatte lærere i hele grunnopplæringen og i hele landet.

Målet med tilskuddsordningen er å bidra med finansiering til kommuner, fylkeskommuner og private skoler som tilbyr samiskopplæring i samsvar med § 6-2 og § 6-3 i opplæringsloven. Opplæringen skal følge læreplanverket for Kunnskapsløftet – Samisk. Elevene får opplæring i samisk som førstespråk (Samisk 1) eller samisk som andrespråk (Samisk 2/Samisk 3). Målet med tilskuddsordningen er også å styrke kompetansen i samisk for lærere i grunnopplæringen.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 21 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Bevilgningen bidrar til kvalitetsutviklingstiltak innenfor grunnopplæringen, inkludert ulike utviklingstiltak for samisk i grunnopplæringen. Det er utviklet et rammeverk for samisk fjernundervisning som skal medvirke til bedre kvalitet og likeverdighet i fjernundervisningstilbudene, bedre informasjon til skoler, foresatte og elever samt økt kompetanse blant fjernundervisningstilbydere. Midlene vil også benyttes til videre drift av den samiske læremiddeltjenesten Ovttas/Aktan/Aktesne.

Kap. 231 barnehager, post 50 Tilskudd til samiske barnehagetilbud

Tilskuddet skal bidra til å legge til rette for at samiske barn får utviklet samisk språk og kultur i barnehagen. I 2014 var det registrert 24 samiske barnehager mot 23 i 2013. Sju norske barnehager hadde samisk avdeling, dette er uforandret fra 2013. I tillegg er det registrert 27 barnehager med tilbud om samisk språkopplæring, noe som er en økning fra 22 i 2013. I 2014 var det totalt 815 barn som gikk i barnehage med samisk tilbud. 601 av disse gikk i en samisk barnehage, 87 var barn i en samisk avdeling i en norsk barnehage og 127 barn gikk i barnehage med tilbud om samisk språkopplæring. Bevilgningen stilles i sin helhet til disposisjon for Sametinget.

Kap 254 Tilskudd til voksenopplæring, post 70 Tilskudd til studieforbund

Tilskuddet bidrar til at godkjente studieforbund kan tilby fleksibel og brukertilpasset opplæring for voksne. Deler av tilskuddet går til samiske studieforbund. En mindre del av tilskuddet går til refusjon av kostnader knyttet til opplæring av voksne i samisk språk på

grunnskolenivå gjennomført av godkjente studieforbund og nettskoler. Størrelsen på disse tilskuddene beregnes ut fra aktiviteten foregående år.

Kap. 260 Universitet og høyskoler, post 50 Statlige universitet og høyskoler

Samisk høyskole er en høyere utdannings- og forskningsinstitusjon som skal dekke det samiske samfunnets behov. Samisk er hovedspråk både i undervisning, forskning, og administrasjon. Institusjonen har et nordisk-samisk og internasjonalt perspektiv, med studenter og ansatte fra alle land i Sápmi: Norge, Finland, Sverige og Russland. Høyskolen hadde 159 registrerte studenter både høsten 2014 og høsten 2013. Det er om lag 97 ansatte årsverk ved institusjonen.

Det undervises og forskes i fagdisipliner som journalistikk, lærerutdanninger, samisk språk, reindrift, duodji/dáidda, joik, samisk fortellertradisjon og urfolkskunnskap. Felles for alle fagene er at de er basert på samisk kultur og tradisjonskunnskap.

Samisk høyskole fikk i 2014 tildelt om lag 75,6 mill. kroner i grunnbevilgning og om lag 77,7 mill. kroner i 2015. For 2016 foreslås det en bevilgning på om lag 80,7 mill. kroner til Samisk høyskole. Bevilgningen dekker også Senter for samisk i opplæringen.

Budsjettendringen fra 2015 til 2016 utover normal prisjustering skyldes i hovedsak en positiv utvikling i utdannings- og forskningsindikatorerne som avgjør resultatbasert uttelling for universiteter og høyskoler. Videre styrkes bevilgningen til høyskolen med om lag 300 000 kroner knyttet til at en forsker med hovedstilling ved Internasjonalt reindriftssenter er knyttet til Samisk høyskole i 20 prosent stilling. Samlet sett innebærer derfor budsjettforslaget for 2016 en økning i rammebevilgningen til Samisk høyskole sammenlignet med 2015.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler, post 01 Driftsutgifter

Høyskolen i Nord-Trøndelag har hatt ansvar for koordinering og oppfølging av *Nasjonal rekrutteringsstrategi for samisk høyere utdanning 2011–2014*. Tiltaksplanen har hatt til hensikt å styrke rekrutteringen til samisk høyere utdanning og var en oppfølging av Kunnskapsdepartementets strategi. Tiltaket har vært finansiert over kap. 281 post 01 og ble avsluttet i 2014.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler, post 70 Andre overføringer og post 78 Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet

I Butenschøn-utvalgets utredning *Langs lange spor – om samisk forskning og høyere utdanning* (2012) ble det blant annet foreslått å opprette et samordningsråd for samisk høyere utdanning og et urfolksnettverk for samisk forskning. Kunnskapsdepartementet har på bakgrunn av dette foreslått for Sametinget å opprette et fagstrategisk organ for samisk høyere utdanning og forskning under Universitets- og høyskolerådet (UHR). I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 93 S (2013–2014) og Innst. 260 S (2013–2014) ble det satt av 250 000 kroner til tiltaket i 2014 og 500 000 kroner i 2015. Budsjettforslaget for 2016 innebærer at 500 000 kroner flyttes til posten for tilskudd til Universitets- og høyskolerådet for å reflektere at dette dreier seg om en varig oppgave.

Kap. 285 Norges forskningsråd, post 52 Langsiktig grunnleggende forskning

Norges forskningsråd har et delansvar for finansiering av samisk forskning. Midler til samisk forskning over kap. 285, post 52 går hovedsakelig til Program for samisk forskning II (2007–2017). Programmet har et budsjett på 15,5 mill. kroner i 2015. Av disse kommer 11,7 mill.

kroner fra Kunnskapsdepartementet og 3,8 mill. kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Programmet fokuserer på sentrale utfordringer for samisk forskning, herunder rekruttering og styrking av samisk som vitenskapsspråk. Programmet legger også vekt på kulturell og språklig variasjon i det samiske samfunnet, på internasjonalt samarbeid og på formidling av forskningen.

Kap. 2410 post 73 Avskrivninger, *overslagsbevilgning*

Avskrivningene på posten omfatter ulike avskrivningsordninger i Lånekassen. Studenter som har kombinasjonen grunnskolelærerutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning eller førskolelærerutdanning og samisk språk, får ettergitt lån i Statens lånekasse for utdanning med inntil 50 000 kroner. I 2014 ble det ettergitt lån til seks personer. Det forventes at om lag seks studenter per år vil få ettergivelse på dette grunnlaget i årene som kommer. For 2016 foreslås det å videreføre bevilgningen til samiske formål på posten på samme nivå som i 2015.

Kulturdepartementet (KUD)

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
320	53	Allmenne kulturformål, Sametinget	77 202	78 986	80 487
323	72	Musikkformål, Knutepunktinstitusjoner	2 220	2 293	0 ¹
334	78	Film og medieformål, ymse faste tiltak	3 158	3 262 ²	3 970
335	75	Medie støtte/Tilskudd til samiske aviser	24 983	25 031	25 031
Sum			107 563	109 572	109 488

¹ Tiltaket er foreslått flyttet til kap. 323 Musikkformål, post 55 Norsk kulturfond.

² Tilskuddet ble fram til 2015 bevilget under kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Regional filmsatsing.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler:

Kap.	Post	Benevnelse
314	72	Kultursamarbeid i nordområdene og kulturnæring, Kultursamarbeid i nordområdene
323	55	Musikkformål, Norsk kulturfond
329	01	Arkivformål, Driftsutgifter
340	01/75	Den norske kirke, Driftsutgifter og Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål

Videre er det flere tiltak som mottar tilskudd/bevilgninger fra Kulturdepartementet som har oppgaver og aktiviteter knyttet til samisk kunst og kultur. Det gjelder for eksempel Nasjonalbiblioteket, Norsk kulturråd, museene i det nasjonale museumsnettverket og Riksscenen for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans.

Kap. 314 Kultursamarbeid i nordområdene og kulturnæring, post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

I det norsk-russiske kultursamarbeidet etableres treårige samarbeidsprogrammer med skiftende fokusområder som mottar støtte i programperioden. Samisk kultur og urfolkskultur forutsettes ivaretatt uavhengig av fokusområder.

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 53 Sametinget

Sametinget forvalter en rammebevilgning til kulturformål under statsbudsjettets kap. 320, post 53. Bevilgningen skal bidra til Sametingets arbeid med å legge til rette for et levende og mangfoldig samisk kunst- og kulturliv av god kvalitet som er tilgjengelig for alle.

Kap 323 Musikkformål, post 55 Norsk kulturfond

Riddu Riddu-festivalen fikk knutepunktstatus i 2009 og har mottatt tilskudd fra ordningen under statsbudsjettets kap. 323, post 72. Kulturdepartementet foreslår å avvikle knutepunktordningen fra og med 2016, jf. Prop. 1 S (2015–2016) for Kulturdepartementet. De fleste tiltakene under ordningen, inkludert Riddu Riddu-festivalen, er foreslått overført til Norsk kulturfond, hvor de vil kunne vurderes årlig i sammenheng med øvrige festivaler og annen arrangørstøtte.

Kap. 329 Arkivformål, post 01 Driftsutgifter

Drift av Samisk arkiv dekkes innenfor de årlige bevilgningene til Arkivverket over statsbudsjettets kap. 329, post 01.

Kap. 334 Film- og medieformål, post 78 Ymse faste tiltak

Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) har nasjonal status. Som følge av at tildelingen til ISFI blir foretatt på et særskilt grunnlag og ikke ut fra de samme kriteriene som midler til de regionale filmsentrene fordeles etter, er midlene til ISFI foreslått flyttet fra post 73 til post 78. Videre foreslås det å flytte tilskudd til regionale filmtiltak for barn og unge fra kap. 334 post 50 og fordele midlene på de regionale filmsentrene og Internasjonalt Samisk Filminstitutt.

Forslaget er i tråd med anbefalingen i Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk*, og innebærer at bevilgningen til ISFI er foreslått økt med om lag 650 000 kroner i 2016.

Kap. 335 Mediestøtte, post 75 Tilskudd til samiske aviser

Under denne posten gis det tilskudd til produksjon av samiske aviser og tilskudd til produksjon av avissider på lulesamisk og sørsamisk. Ordningen er regulert i forskrift fastsatt av Kulturdepartementet, og midlene fordeles av Medietilsynet.

Kap. 340 Den norske kirke, post 01 Driftsutgifter og post 75 Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål

I bevilgningen under post 01 er det innarbeidet midler for dekning av utgifter ved kirkelig betjening av den samiske befolkningen. Flere steder i Nord- og Sør-Hålogaland bispedømmer er det tilsatt samiskspråklige prester og samiske kirketolker. Bevilgningen under posten skal også nyttes for å finansiere virksomheten til samisk menighet i sørsamisk språkområde. I tillegg skal midler nyttes til å finansiere virksomheten til Samisk kirkeråd, som har til oppgave å samordne kirkens innsats blant de samiske befolkningsgruppene og arbeide for å bedre folks kjennskap til samisk kirkeliv. I bevilgningen under posten inngår også midler til Kirkelig utdanningscenter i nord, som blant annet profilerer det samiske perspektivet i praktisk-kirkelig utdanning.

Under kap. 340, post 75 vil det nyttes midler til utvikling av tros- og opplæringstilbud overfor barn og unge i den samiske befolkningen og for dekning av utgifter ved oversettelse av bibelske tekster til samisk.

Spillemidler til samisk idrett

Ved fordeling av overskuddet til Norsk Tipping AS for spilleåret 2014 til idrettsformål i 2015, ble det avsatt 750 000 kroner til samisk idrett. Tilskuddet overføres Sametinget som er ansvarlig for den videre fordelingen i tråd med målsettingen for tilskuddet. Begrunnelse for et eget tilskudd til samisk idrett er opprettholdelse og videreutvikling av særegne samiske idrettsaktiviteter.

Justisdepartementet (JD)

			(i 1000 kr)		
			Saldert		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2014	budsjett 2015	Forslag 2016
440	01	Politidirektoratet – politi og lensmannsetat, Driftsutgifter	400	400	400
470	72	Fri rettshjelp, Tilskuddet til spesielle rettshjelpstiltak	1 400	0 ¹	0
410	01	Tingrettene og lagmannsrettene	18 750	21 800	- ²
Sum			20 550	22 200	400 ²

¹ Tilskuddet ble avvirket fra og med 2015.

² Tildelingen i 2016 er ikke avklart. Tildelingen gjøres av Domstolsadministrasjonen på et senere tidspunkt.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene, post 01 Driftsutgifter

Finnmarkskommisjonen

Finnmarkskommisjonen ble oppnevnt av Kongen i statsråd 14. mars 2008. Kommisjonens oppgave er å kartlegge eksisterende bruks- og eierrettigheter som folk i Finnmark har ervervet på grunnlag av langvarig bruk. Kartleggingen skal skje på grunnlag av gjeldende nasjonal rett og er begrenset til grunn som Finnmarkseiendommen overtok ved finnmarkslovens ikrafttredelse 1. juli 2006. Regnskapet for 2014 viser et forbruk på 10,7 mill. kroner. Det ble tildelt 9,3 mill. kroner til Finnmarkskommisjonen i 2015. Tildeling for 2016 vil skje av Domstoladministrasjonen.

Utmarksdomstolen for Finnmark

Utmarksdomstolen for Finnmark skal behandle tvister som oppstår i forbindelse med Finnmarkskommisjonens kartlegging. Utmarksdomstolen har vært virksom siden 1. september 2014. Dommerne i Utmarksdomstolen, fem faste og to vara, ble konstituert i statsråd 7. mars 2014. Domstolens sekretariat er samlokalisert med Hålogaland lagmannsrett. Indre Finnmark tingrett er midlertidig sekretariat for domstolen og håndterer administrative oppgaver. Regnskapet for 2014 viser et forbruk på 1,95 mill. kroner. Det var i 2015 avsatt 6 mill. kroner til Utmarksdomstolen. Tildeling for 2016 vil skje av Domstoladministrasjonen.

Indre Finnmark tingrett

Indre Finnmark tingrett er en førsteinstansdomstol under Hålogaland lagdømme som ble etablert i 2004. Tingretten ligger i Tana bru i Finnmark og dekker kommunene Nesseby, Tana, Karasjok, Porsanger og Kautokeino. Domstolen er den første hvor samiske språk kan brukes i både muntlig og skriftlig kommunikasjon med retten. Oversettelse og nedtegning til norsk besørges av retten der det er nødvendig. Rettsforhandlingene kan også skje på samisk dersom én av partene ber om dette og det skal da oppnevnes en tolk dersom noen av de som deltar i forhandlingene ikke forstår samisk. Regnskap for 2014 viser et forbruk på 6,1 mill. kroner. Tildelingen i 2015 var på 6,5 mill. kroner. Tildeling for 2016 vil skje av Domstoladministrasjonen.

Erstatning til utdanningskadelidende samer og kvener

Samer og kvener som har tappt skolegang som følge andre verdenskrig og fornorskingspolitikken, kan tilkjennes rettferdsvederlag. Det stilles krav om at en har tappt minst 1,5 års skolegang under eller rett etter andre verdenskrig. Det er i tillegg et vilkår at en hadde samisk eller kvensk/finsk som morsmål og derfor ikke behersket norsk tilfredsstillende. Ordningen er et resultat av St.meld. nr. 44 (2003-2004) og Innst. S. nr. 152 (2004-2005), og er fortsatt åpen for å søke på. Søknadstallene og utbetalingsbeløpene for denne typen erstatningssaker har imidlertid falt markant de siste årene.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter

Under kap. 440, post 01 har det i flere år blitt stilt midler til disposisjon for de politidistriktene hvor det er kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk. Målsettingen er å motivere til økt kunnskap om samisk språk i politidistrikter med samisk befolkning.

Politidistrikter som har kommuner med tospråklig forvaltning, kan tildeles midler for utgifter de har hatt som følge av tospråklig forvaltning. Ordningen administreres av Politidirektoratet i henhold til ny instruks av 16. juli 2015, som er gjeldende fra 1. januar 2016.

Politidirektoratet har etablert en ressursgruppe bestående av ni polititjenestemenn fra politidistriktene i Øst-Finnmark, Vest-Finnmark og Nord-Trøndelag, hvorav de fleste har samisk bakgrunn og behersker samisk språk. Gruppen skal veilede direktoratet og politidistriktene i spørsmål som angår samisk språk og samisk kultur i politiet. Det er iverksatt et arbeid med å styrke samisk språk knyttet til behandling av saker hvor samiske barn har vært utsatt for vold eller overgrep. Statens barnehus i Tromsø er i den forbindelse gitt et ansvar, og har styrket bemanningen med en samiskspråklig psykolog. Det er også iverksatt et prosjekt i Øst- og Vest-Finnmark politidistrikter for å styrke innsatsen mot vold i nære relasjoner i samiske områder. Det er videre lagt til rette for bruk av samisk språk i politiets elektroniske saksbehandlingsverktøy samt andre tiltak for å styrke samisk språk i politiet, med henvisning til regjeringens handlingsplan for samiske språk.

For 2015 er det satt av 400 000 kroner. Det tas sikte på å sette av tilsvarende beløp i 2016.

Kap. 470 Fri rettshjelp, Post 72 Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak

Rettshjelpskontoret i Indre Finnmark (RIF) hadde ved opprettelsen i 1987 som formål å gi rettshjelp til den samisktalende delen av befolkningen. Tidligere ga RIF alle typer rettshjelp. I henhold til Stortingets Innst. S. nr. 181 (1999-2000) ble tilbudet til RIF endret 1. januar 2002 fra å gi bistand i alle typer saker til å bli avgrenset til saker innenfor rettshjelplovens dekningsområde. Det har vært økning i antall advokater i Finnmark og flere av advokatene snakker samisk. Befolkningen i Finnmark vil derfor, uavhengig om de henvender seg til et privat advokatkontor eller RIF, få samme hjelp og samme rett til å få dekket kostnadene etter lov om fri rettshjelp. På denne bakgrunn ble Rettshjelpskontoret Indre Finnmark avviklet med virkning fra 30. juni 2015 og kontorets virksomhet opphørte fra samme dato. Sametinget er konsultert om avviklingen.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2014	Saldert	
				budsjett 2015	Forslag 2016
762	50	Samisk helse, Tilskudd til Sametinget	5 200	5 400	5 500
762	70	Primærhelsetjenesten, Tilskudd, <i>kan benyttes under post 21¹⁾</i>	7 000	7 200	6 200
Sum			12 200	12 600	11 700

Beløpene som er oppgitt i tabellen henviser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostene totale størrelse vises det til Kulturdepartementets Prop. 1 S (2015-2016).

Kap 762 Samisk helse, post 50 Tilskudd til Sametinget

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkning. Dette skjer bl.a gjennom utvikling av Sametingets helsepolitiske innspill til sentrale myndigheter, dialog med helseforetakene og saksbehandling i forbindelse med tildeling av prosjektmidler til samiske helseformål og administrasjon av tilskuddsordningen.

Det ble i 2015 bevilget 5,4 mill. kroner til Sametingets arbeid med samisk helse. Det foreslås 5,5 mill. kroner i 2016.

Kap 762, post 70 Primærhelsetjenesten, Tilskudd

Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til likeverdige helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkning og til at tjenestene er kunnskapsbaserte. Helsedirektoratet arbeider for å fremme samisk språk og kulturkompetanse gjennom rådgivning og nettverksvirksomhet mot kommuner, helseforetak, fylkesmenn og utdanningsinstitusjoner og andre aktører med en rolle i helse- og omsorgstjenesten. Det er behov for oppdatert kunnskap om den samiske befolkningen helse og bruk av helse- og omsorgstjenester. Bevilgningen dekker tilskudd til Senter for samisk helseforskning. Senteret gjennomførte i 2012-2014 en befolkningsundersøkelse kalt Saminor II som ble gjennomført i kommuner med stor samisk bosetting. Bevilgningen dekker primært oppfølging av denne undersøkelsen. For budsjettåret 2016 foreslås det en bevilgning på 6,2 mill. kroner.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2014 ¹	Saldert budsjett 2015	Forslag 2015
854	50	Tiltak i barne- og ungdomsvernet, Forskning og utvikling	1 000	1 000	1 000
		Sum	1 000	1 000	1 000

¹ I Saldert budsjett 2014 (Gul Bok) ble det bevilget 1 mill. kroner til Sametingets arbeid med barnevern. I RNB 2014 ble det gitt en tilleggsbevilgning for 2014 på ytterligere 1 mill. kroner for manglende utbetaling til Sametinget i 2012.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 50 Forskning og utvikling

Posten dekker blant annet overføring til Sametinget på 1 mill. kroner i 2016. Midlene skal brukes til videreføring og styrking av Sametingets virksomhet på barnevernsområdet.

Landsbruks- og matdepartementet (LMD)

(i 1 000 kr)

Kap	Benevnelse	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016 ¹
1147	Reindriftsforvaltningen	59 329	-	-
1142	Landbruksdirektoratet	-	19 936 ¹	14 692
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	108 452	111 500	113 000
	Sum	167 781	131 436	127 692

¹ Statens reindrifftsforvaltning ble 1. juli 2014 slått sammen med Statens landbruksforvaltning. Beløpet i tabellen under kap 1142 Landbruksdirektoratet inkluderer ikke bevilgningen til drift av Landbruksdirektoratets avdeling i Alta eller drift av fylkesmennene som regional reindrifftsmyndighet.

Kap. 1147 Reindrifftsforvaltningen

(i 1 000 kr)

Post	Tiltak	Regnskap 2014 ²	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
01	Driftsutgifter	48 294		
45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 223		
70	Tilskudd til fjellstuer	720		
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	5 560		
82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	532		
	Sum kap. 1147	59 329		

² Statens reindrifftsforvaltning (SRF) ble 1. juli 2014 slått sammen med Statens landbruksforvaltning (SLF) og ble Landbruksdirektoratet. For omtale av Landbruksdirektoratet, se kap. 1142.

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

(i 1 000 kr)

Post	Tiltak	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015 ³	Forslag 2016
01	Driftsutgifter		218 049	220 050
45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		6 827	1 876
60	Tilskudd til veterinærdekning		134 933	138 846
70	Tilskudd til fjellstuer		775	797
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>		9 834	9 519
72	Erstatninger, overslagsbevilgning		302	302
73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, overslagsbevilgning		45 610	45 610
74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt		1 000	1 000
80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>		2 500	2 500
	Sum kap. 1142		419 830	428 116

³ Statens reindrifftsforvaltning (SRF) ble 1. juli 2014 slått sammen med Statens landbruksforvaltning (SLF) og ble Landbruksdirektoratet.

Kapittel 1142 Landbruksdirektoratet

Kap. 1142 ble opprettet i sammenheng med at Statens landbruksforvaltning (SLF) og Statens reindrifftsforvaltning (SRF) 01.07.2014 ble slått sammen til et direktorat under navnet Landbruksdirektoratet. Det ble ikke gjort endringer i poststrukturen for 2014, og Landbruksdirektoratet belastet derfor de eksisterende postene under kapitlene 1143 og 1147.

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke drift av Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet er blant annet et utøvende forvaltningsorgan for de sentrale reindrifftspolitiske virkemidlene, og et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet. Direktoratet har en sentral rolle i

gjennomføringen av reindriftspolitikken, og det er lagt opp til at direktoratet i vesentlig grad også skal ha en rådgivende rolle. Tilrettelegging og aktivt arbeid for å nå målene i reindriftspolitikken står også sentralt. Landbruksdirektoratet forvalter blant annet reindrifftsloven og virkemidlene under reindrifftsavtalen, og er også sekretariat og utøvende organ for Reindrifftsstyret. I tillegg skal bevilgningen dekke fylkesmannens utgifter som regional reindrifftsmyndighet.

LMD fremmer forslag om en bevilgning på posten på 220,05 mill. kroner for 2016.

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold

Bevilgningen skal dekke utgiftene til en oppfølging av Norge sitt ansvar for grensegjerdene mot Sverige, Finland og Russland. Videre skal posten dekke utgiftene til effektivering av reinbeiteavtaler i Rørosregionen. I tillegg skal posten dekke eventuelle erstatningskrav fra finske myndigheter for norsk rein som har krysset grensen til Finland.

LMD fremmer forslag om en bevilgning på 1,876 mill. kroner for 2016.

Post 70 Tilskott til fjellstuer

Formålet med bevilgningen er å opprettholde tryggheten i fjellområder for blant annet reingjetere. LMD har i dag avtale med tre statseide fjellstuer, og i tillegg kontrakt med fire private om fjellstuehold. Fjellstuene har plikt til å holde åpent hele året.

LMD fremmer forslag om en bevilgning på 797 000 kroner for 2016.

Post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark

Formålet med bevilgningen er å finansiere ulike tilpassinger og tiltak for å legge til rette for en bærekraftig reindrift i Finnmark.

LMD fremmer forslag om en bevilgning på 9,5 mill. kroner for 2016.

Post 80 Radioaktivitetstiltak

Statens ansvar for å dekke kostnader som følge av radioaktivt nedfall etter Tsjernobylulykka har som prinsipielt utgangspunkt det vedtak som regjeringen fattet 31. juli 1986. Regelverket for radioaktivitetstiltak blir fastsatt etter de samme prosedyrene som forskriftene etter reindrifftsavtalen.

LMD fremmer forslag om en bevilgning på 2,5 mill. kroner for 2016.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

		(i 1 000 kr)		
Post	Tiltak	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	42 000	33 700	35 600
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100	6 100	6 100
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	58 943	69 100	68 700
79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 409	2 600	2 600
Sum kap. 1151		108 452	111 500	113 000

Kapittel 1152 Reindrifftsavtalen

Den 17. februar 2015 ble Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) og Staten enige om ny reindrifftsavtale for perioden 01.07.2015 – 30.06.2016. Avtalen innebærer økonomiske tiltak i reindrifftsneringen på i alt 113 mill. kroner. Dette er en økning på 1,5 mill. kroner i forhold til gjeldende oppgjør.

Reindrifftsavtalen 2015/2016 sitt hovedmål er å utvikle reindrifftsneringen som en rasjonell markedsorientert næring som er bærekraftig i et langsiktig perspektiv.

Reindrifften er nå inne i sluttfasen av den treårsperioden som Reindrifftsstyret har satt for gjennomføring av reintallsreduksjonen. I denne situasjonen er det viktig å opprettholde hovedlinjene i dagens tilskuddssystem hvor de direkte tilskuddene er knyttet til verdien av det som produseres. Dette vil bidra til å skape stabilitet og forutsigbarhet om ordningene over reindrifftsavtalen. I tillegg vil en videreføring støtte opp om de reindrifftsutøverne som har fulgt opp gitte reduksjonsvedtak.

Reindrifftsavtalen 2015/2016 prioriterer særlig tiltak som bidrar til økt slakting og omsetning av reinkjøtt. Det legges til rette i alle ledd for å nå de reindrifftspolitiske målene. Infrastrukturen i reindrifften styrkes. Reineierne stimuleres til økt slakteuttak gjennom en økning av de produksjonsrettede tilskuddene. Samtidig legges det til rette for merkenøytral markedsføring i regi av Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt.

For å få bedre oversikt og enklere kontroll med hva som slaktes, samt å legge til rette for økt inntjening hos den enkelte reineier, er det nødvendig å se på hele verdikjeden fra vidde til bord. Det innføres et nytt rapporterings- og klassifiseringssystem for reinkjøtt. De nye systemene skal være operative fra høsten 2015.

Reindrifften er i en unik posisjon ved at potensialet for økt verdiskaping er langt høyere enn det som utnyttes i dag. Det er derfor sentralt at det legges til rette for at reindrifften får utnyttet dette potensialet. Over Reindrifftsavtalen 2015/2016 stimuleres det blant annet til økt produksjon og aktiviteter knyttet til reiseliv og formidling av reindrifftssamisk kultur og levesett. I tillegg er reindrifften en unik arena for læring og omsorg der flere generasjoner reineiere kan utøve en næring og kultur i fellesskap. I den forbindelse legges det opp til å utvikle en ordning for lærings- og omsorgsbaserte tjenester i reindrifften.

Som et tiltak og viktig verktøy i arbeidet med å sikre reindrifftens arealer, legges det opp til en utvikling av reindrifftens arealbrukskart.

Samlet sett gir den fremforhandlede avtalen grunnlag for økt inntjening gjennom økt slakteuttak og verdiskaping hos den enkelte reindrifftsutøver. Samtidig underbygger den fremforhandlede avtalen den dreining man har hatt i reindrifftsavtalens virkemidler de senere årene, med vektlegging av næringsretting og tilrettelegging for de reindrifftsutøverne som har reindrifft som hovedvirksomhet. Den helhetstenking som ligger bak den fremforhandlede avtalen gir grunnlag for en positiv utvikling og økt inntjening hos den enkelte reineier, noe som også er av stor betydning for ivaretagelse og utvikling av den reindrifftsamiske kulturen.

LMD fremmer forslag om en bevilgning under kapittel 1151 for 2016 i samsvar med Stortingets behandling av reindrifftsavtalen for 2015/2016, jfr. Innst. 255 S (2014-2015). For nærmere omtale av de enkelte postene og strategier i reindrifftspolitikken vises det til Prop. 68 S (2014-2015).

Klima- og miljødepartementet (KLD)

			(i 1000 kr)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
1429	21	Riksantikvaren, spesielle driftsutgifter, Kunnskapsløftet, registrering av automatisk fredede samiske bygninger	4 000	4 200	4 300
1429	21	Riksantikvaren, spesielle driftsutgifter, FOU-prosjekter med samiske tema	156	0	0
1429	50	Riksantikvaren, Tilskudd til samisk kulturminnearbeid	3 307	3 396	3 500
1429	71	Riksantikvaren, Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, <i>kan overføres (tidligere post 72.2)</i> ¹	0	2 000	2 000
1429	72.2	Riksantikvaren, Vern og sikring av fredede bygninger og anlegg	2 000	0	0
Sum			9 463	9 596	9 800

¹ Beløpene som er oppgitt i tabellen viser kun til tildelingene til samiske formål. For en nærmere spesifisering av budsjettpostens totale størrelse vises det til Klima- og miljøverndepartementets Prop. 1 S (2015-2016).

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 21 Spesielle driftsutgifter

Over Riksantikvarens satsing på Kunnskapsløftet er det for 2016 foreslått bevilget 4,3 mill. kroner til registrering av automatisk fredete samiske bygninger. Registreringen inngår som et delprosjekt i Kunnskapsløftet og har sitt utspring i Riksrevisjonens kritikk fra 2009 av manglende oversikt over slike bygninger. Prosjektet startet i 2012 og skal avsluttes i 2017. Over samme post er det fra Riksantikvaren tidligere bevilget midler til flere FOU-prosjekter med et samisk tema. En eventuell tildeling i 2016 vil avhenge av innkomne søknader og er derfor ikke spesifisert.

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 50 Tilskudd til samisk kulturminnearbeid

Over Klima- og miljødepartementets budsjett for 2016 er det foreslått bevilget 3,5 mill. kroner til samisk kulturminnearbeid. Tilskuddet skal ivareta de overordnede kulturminnefaglige hensyn i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer. Midlene skal i hovedsak nyttes til større vedlikeholds- og restaureringsarbeid og til skjøtsel, jf. omtale i Prop. 1 S (2015-2016). Midlene fra post 50 vil bli utbetalt av Riksantikvaren på anmodning fra Sametinget.

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, *kan overføres*

Det videreføres 2 mill. kroner øremerket sikring og istandsetting av samiske bygninger. Midlene fra post 71 vil bli utbetalt av Riksantikvaren på anmodning fra Sametinget. Riksantikvaren vil gi nærmere føringer for bruken av tilskuddet. Tilskuddet ble tidligere utbetalt over kap. 1429, post 72.

Olje- og energidepartementet (OED)

			(i 1000 kr)		
Kap.	Post	Benevnelse	Regnskap 2014	Saldert budsjett 2015	Forslag 2016
1800	50	Overføring til Sametinget	1 350	1 000	500
		Sum	1 350	1 000	500

Kap. 1800, post 50 Overføring til Sametinget

Sametinget har hatt mange krevende kraftledningssaker og andre energisaker de seneste årene. I 2013 besluttet derfor Olje- og energidepartementet at man over en treårsperiode skulle støtte Sametinget med 3 mill. kroner til én stilling for å gjøre Sametinget bedre rustet til å møte utfordringene med å behandle en økning av energisaker som følge av utbygging av kraftledningsnett og nye kraftsøknader. Det foreslås et siste tilskudd på 0,5 mill. kroner til Sametinget i 2016. Dette skal dekke et halvt årsverk. Det er ikke grunnlag for å videreføre støtten utover 2016, da det er ventet at omfanget av krevende energisaker nå vil reduseres kraftig.

GONAGASLAŠ GIELDA- JA
OĐASMAHTTINDEPARTEMEANTA

Prentehusnummir: H - 2354 B/S

Juolludeamit sámi ulbmiliidda jagi 2016 stáhtabušeahtas

Olggosaddán:
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta

Almmolaš ásausat sáhttet dingot
lassigáhppálagaid dáppe:
Departemeanttaid sihkkarvuoda- ja bálvalusorganisašuvdna
www.publikasjoner.dep.no
E-poasta: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Prentehusnummir: H - 2354 B/S

Deaddileapmi: 10/2015 - Preantalohku: 600

Juolludeamit sámi ulbmiliidda

Norgga stáhta lea vuodđuduvvon guovtti álbmoga eatnamiidda, sápmelaččaid ja dáččaid. Ráđdehusa ulbmil lea ahte sápmelaččat galget beassat ovddidit gielaset, kultuvrraset ja servodateallimeaset.

Vuodđolága § 108 ja sámeláhka leat sámepolitihka riikkalaš riektevuodut. Norggas leat arvat álbmotrievttalaš geatnegasvuodát mat leat láidsteaddjin sámepolitihkas. Buot departemeanttain lea ovddasvástádus čuovvolit sámepolitihka čadaheami iežaset surggiin. Giella- ja ođasmahttindepartemeanttas lea bajimus ovddasvástádus stáhta sámepolitihka oktiiheiveheamis, ja dat galgá bargat dan badjelii ahte surggiid rastásaš ja hálddahusdásiid rastásaš politihkka lea ollislaš ja oktasaš.

Giella- ja ođasmahttindepartemeantta Proposišuvnnas 1 S (2015–2016) čilgejuvvojit oanehaččat sámepolitihka hástalusat ja ovdánanmearkkat, ja das válddahallojit departemeantta ulbmilat ja strategijjat.

Dán prentosis válddahallojuvvo oanehaččat ja čoahkkájit mo guhtege departemeanta lea evttohan juolludusaid sámi ulbmiliidda jahkái 2016.¹

Sisdoallu

Sámi ulbmiliidda juolluduvvon ruđaid visogovva	2
Sámediggi	3
Giella- ja ođasmahttindepartemeanta (GOD)	4
Olgoriikadepartemeanta (OD)	7
Máhttodepartemeanta (MD)	10
Kulturdepartemeanta (KUD)	14
Justiisadepartemeanta (JD)	16
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta (DFD)	18
Mánáid-, dáseárvo- ja searvadahttindepartemeanta (MDD)	19
Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD)	20
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta (DBD)	23
Oljo- ja energijadepartemeanta (OD)	24

¹ Jus iešgudet departemeanttaid bušehttaproposišuvnnain ja dán diehtujuohkingihppagis eai leat seamma logut, de dalle gustojit bušehttaproposišuvnnaid logut.

Sámi ulbmiliidda juolluduvvon ruđaid visogovva

(1000 ruvnuid mielde)

	Rehketdoallu 2014	Sáldejuvvon bušeahtta 2015	Evttohus 2016	Proseantasaš rievdadas 2015-2016
Gielda- ja odasmahttindepartemeanta	295 044 ¹	303 661	309 362	1,9
Olgoriikadepartemeanta	3 303	3 456	3 456 ²	0,0
Máhttodepartemeanta	311 578	314 205	316 719	0,8
Kulturdepartemeanta	107 563	109 572	109 488	-0,8
Justiisadepartemeanta	20 550	22 200	- ³	-
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	12 200	12 600	11 700	-7,1
Mánáid-, dásseárvo- ja searvadahttindepartemeanta	1 000	1000	1 000	0,0
Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta	167 781	131 436 ⁴	127 692	-2,8
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	9 463	9 596	9 800	2,1
Oljo- ja energiijadepartemeanta	1 350	1 000	500	-50,0
Buohkanas juolludeapmi	929 832	908 735	889 726	-2,1
Sámeálbmotfoanda	5 000	5 195	5 345	2,9
Submi	934 832	913 930⁴	895 071³	-2,1

¹ Gielda- ja guovlodepartemeanta ja Odasmahttin-, hálddahuš- ja girkodepartemeanta šadde oktan departemeantan ođđajagimánu 1. beaivvi 2014 rájes.

² Olgoriikadepartemeanta áigu jagi 2015 vuolláičállit ođđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Danne submi ii leat vel čielggas.

³ Justiisa- ja gearggusvuodadepartemeantta juolludeapmi ii leat vel čielgan. Jagi 2016 ruđaid juolluda Duopmostuollohálldahuš.

⁴ Stáhta boazodoallohálldahuš biddjojuvvui suoidnemánu 1. beaivvi 2014 oktii Stáhta eanandoallohálldahušain. Tabealla supmis ii leat mielde dat juolludeapmi mainna galggašii ruhtadit Eanandoalldirektoráhta Áltta ossodaga doaimma dahje fylkkamánniid doaimma guovllu boazodoalloiseváldin.

Dán almmuhusas čilgejuvvojit dán tabealla logut čilgejuvvojit dárkilit guđege departemeantta válddahallamis. Sámi ulbmiliidda juolluduvvojit maid ruđat doarjjapoasttain main doarjjajuogadeapmi čielgá maŋŋil. Dat doarjagat eai leat dán tabealla loguin mielde, muhto dat leat čilgejuvvon guđege departemeantta válddahallamis.

Sámediggi

Sámediggi galgá bušeahhtaevttohusa mielde hálddašit sullii 436 milj. ruvnnu (oktan Sámeálbmotfoanddain) jagi 2016. Sámedikki vuosttaš olles doaibmajahki lei 1990 ja dalle lei Sámedikki bušeahhta 31,7 milj. ruvnnu stuoru. Ovdáneapmi lea eiseválddiid ulbmiliid mielde, ahte Sámedikkis galgá leat eanet dadjamuš ja váldi dakkár áššiin mat leat erenoamáš dehálaččat sámi álbmogii.

Juolludemiid oppalašgovva Sámediggái

	(1000 ruvnnuid mielde)			
	Rehketdoallu 2014	Sáldejuvvon bušeahhta 2015	Evttohus 2016	Proseantasaš rievdadus 2015-2016
Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta	265 540 ¹	276 634	280 233	1,3
Olgoriikadepartemeanta	650	715	- ²	-
Máhtto departemeanta	54 203	55 991	57 611	2,8
Kulturdepartemeanta	77 202	78 986	80 487	1,9
Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta	5 200	5 400	5 500	1,8
Mánaid-, dásseárvo- ja searvadahttindepartemeanta	1 000	1 000	1 000	0,0
Dálkkádat- ja birasdepartemeanta	5 307	5 396	5 500	1,9
Oljo- ja energiijadepartemeanta	1 350	1 000	500	-50,0
Buohkanas juolludeapmi	410 452	425 122	430 831	1,3
Sámeálbmotfoanda	5 000	5 195	5 345	2,9
Submi	415 452	430 317	436 176²	1,4

¹ Gielda- ja guovlludepartemeanta ja Ođasmahttin-, hálddahuš- ja girkodepartemeanta šadde oktan departemeantan ođđajagimánu 1. beaivvi 2014 rájes. Jagi 2014 logut dán tabeallas leat juolludusat Ođasmahttin- hálddahuš- ja girkodepartemeantta bušeahhtas.

² Olgoriikadepartemeanta áigu jagi 2015 vuolláičállit ođđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Danne submi ii leat vel čielggas.

Sámediggi beassá spiehkastit bruttobušetterenprinsihpas. Sámediggi juogada juolluduvvon ruđaid mañimus dievasčoahkkimisttis dainna várašemiin ahte Stuoradiggi dohkkeha bušeahhtamearrádusa. Sámediggi juogada juolluduvvon ruđaid iežas vuoruhemiid vuodul, muhto Stuoradikki bušeahhtamearrádusa mielde.

Sámedikki ekonomiijahálddašeami rámmaid mearrida Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta dan váldoinstruvssa mielde mii lea Sámedikki ekonomiijahálddašeami várás. Váldoinstruksa gusto maid daidda juolludemiide mat bohtet eará departemeanttaid bušeahtain ja Sámedikki eará vejolaš bođuin. Instruksa lea mearriduvvon sámelága § 2-1 goalmmat laddasa vuodul. Váldoinstruvssas lea departemeanta mearridan ahte Sámediggái gustojit stáhta ekonomiijanjuolggadusat ja mearrádusat stáhta ekonomiijastivrema birra. Departemeanta eaktuda dattetge ahte njuolggadusat fertejit geavahuvvot nu ahte Sámediggi beassá geavahit árvoštallanvejolašvuoda álbmotválljen orgánan.

Sámediggái lea biddjojuvvon hálddašanovddasvástádus mángga hálddahušlaš áššis, nugo omd. sámediggeválggain, ekonomalaš doarjagiid juohkimis, skuvlla oahppoplánaid dárkilit ráddjejuvvon osiid mearrideamis, sámi kulturmuittuid hálddašeamis kulturmuittolága ja dasa gullelaš lánkaásahusaid mielde, ja vel ovddasteddjiidis nammadeamis sierranas almmolaš orgánaide. Sámedikkis lea dasto vel váldi ja dadjamuš go dat oassálastá ja das leat ovddasteaddjit arvat lánveggottiin, stivrrain ja ráđiin.

Eanet dieđuid Sámedikki doaimma birra gávnnat Sámedikki neahttasiiddus www.samediggi.no.

Giella- ja odasmahttindepartemeanta (GOD)

			(1000 ruvnuid mielde)		
Kap.	Poasta	Namma	Sáldejuvvon		
			Rehketdoallu 2014	bušeahhta 2015	Evttohus 2016
560	50	Sámediggi, Sámediggi	265 540	276 634	280 233
560	54	Sámediggi, Sámeálbmotfoanda	5 000	5 195	5 345
561	50	Doarjagat sámi ulbmiliidda, Sámi allaskuvla	6 403	5 494	5 600
561	51	Doarjagat sámi ulbmiliidda, Divvun	5 609	5 794	6 900
561	72	Sámeagiella, diehtjuohkin jna.	4 717	3 900	3 000
562	01	Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddáš, Doaibmagolut	4 204 ¹	3 097 ²	3 164 ²
562	21	Gáldu - Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddáš, Erenoamáš doaibmagolut, <i>sirdin vejolaš</i>	2 144	1 998	2 046
563	01	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, Doaibmagolut	4 640 ³	4 246	5 862
563	21	Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, Erenoamáš doaibmagolut, <i>sirdin vejolaš</i>	1 787	2 498	2 557
Submi			300 044	308 856	314 707

¹ Rehketdoallu siskkilda Olgoriikadepartemeantta juolludusa, ja vel Gáldu jodihan prošeavttaid olguldasa ruhtadeami.

² Lassin juolluduvvui doarjja Gáldu doibmii Olgoriikadepartemeantta bušeahhtas.

³ Rehketdoallohku siskkilda olguldasa ruhtadeami prošeavttaide maid Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš jodiha.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušehttakapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Namma
500	50	Giella- ja odasmahttindepartemeanta, Dutkanráđdi
500	22	Giella- ja odasmahttindepartemeanta, Dutkan, <i>sirdin vejolaš</i>

Kap. 560 Sámediggi, poasta 50 Sámediggi

Vuoddodoarjja dán poasttas galgá earret eará gokčat goluid mat leat politihkalaš barggus, Sámedikki hálddahasas, ja gielddaid ja fylkkagielddaid lassegoluid mat leat sámelága giellanjuolggadusaid čuovvoleamis.

Kap. 560 Sámediggi, poasta 54 Sámeálbmotfoanda

Jagi 2014 rájes bohte dábálaš, jahkásaš juolludusat vuotomálla sadjái. Juolludus galgá geavahuvvot sierranas doaibmabijuide mat nannejit sámeagielaide ja sámi kultuvrra. Sámediggi mearrida vuoruhemiid jahkásaččat bušehttamearrádusaidisguin. Sámedikki dievasčoahkkinn lea juolludusa stivra. Jahká 2016 lea evttohuvvon 5,3 milj. ruvdnosaš juolludeapmi.

Kap. 561 Doarjagat sámi ulbmiliidda, poasta 50 Sámi allaskuvla

Sámi allaskuvla doaimmaha mánja sámeapolitihkalaš barggu departemeantta ovddas. Juolludus galgá geavahuvvot gokčat Sámi statistihka fágalaš guorahallanjoavkku doaimma, Sámi ofelaččaid ortnega ja Árbediehtu-prošeavtta. Árvaluvvo juolludit 5,6 milj. ruvnnu jahká 2016.

Kap. 561 Doarjagat sámi ulbmiliidda, poasta 51 Divvun

Juolludus galgá geavahuvvot jodihit Divvuma Romssa universitehtas – Norgga ártkalaš universitehtas. Ođđaáigásaš giellateknologijja lea eaktun dasa ahte sámeagielat galget ceavzit geavahusgiellan dálá servodagas. Divvun ovddiid ja almmuhii jagi 2014 sámi boallobevddiid iPhone, iPad ja Android-telefuovvaid várás. Oarjilsámi giellaoahpahušhoppa Gielese ja web-áhppa Sáni.org (mat addet geavaheaddjái vejolašvuoda geavahit sátnegirjiid ja terminologijaid) almmuhuvvojedje maiddá jagi 2014. Dan lassin lea Divvun joatkán barggu stávendárkkistemiin, giellaoahppodárkkistemiin ja hállansyntesain (teavsttain hállamii web-siidduin).

Divvun háliida ovddidit prográmma davvisámegiela giellaoahppodárkkisteami várás. Grammatihkkaprográmma dahká sámegiela geavaheddjiide álkibun čállit sámegillii ja dainna lágiin addit sámegiela giella seamma teknologalaš vejolašvuodaid go daid mat dárogiela geavaheddjiin leat. Danne árvaluvvo lasihit juolludusa 1 milj. ruvnnuin. Árvaluvvo juolludit 6,9 milj. ruvnu jahkái 2016.

Kap. 561 Doarjagat sámi ulbmiliidda, poasta 72 Sámegeiella, diehtjuohkin jna.

Juolludanortnega ulbmil lea buoridit sámegiela geavaheami dainna lágiin ahte giela galgá šaddat vejolaš geavahit almmolaččat, ahte galget šaddat eanet sámegiela laččat, ahte eanet dieđut juhkkovvojit sámiide sámegillii ja ahte eanet dieđut sámiid dilálašvuodaid birra juhkkovvojit Norgga álbmogii muđuid.

Doarjjaruđaid osiid hálldašepmi fápmuduvvo Nordlándda fylkkamánii. Fylkkamánnes lea ovddasvástáduš Sámegeiela doaimma pláná mánngga doaimmabijus ja doarjjaruđat addovvojit gielladoaimmabijuide main oarjilsámegiela ja julevsámegiela doaimmabijut erenoamážit deattuhuvvojit. Nuortasámi musea oázžu maid doarjaga dán poasttas.

Jagi 2014 ruhtadoarjagiid juogadeamis vuoruhuvvojedje oarjilsámegiela ja julevsámegiela doaimmabijut sullii 2,65 milj. ruvnnuin. Dan lassin juolluduvvojedje ruđat ráhkadit sámi hálldahussátne girjji Romssa universitehtas, Nuortasámi musea prošeaktii Rádjaraštideaddji nuortalašgiella, Nordlándda fylkkamánne «Bargu sámi áššiiguin fylkkamánneámmáhi» nammasaš prošeavtta loahpaheapmái ja sihkkarastit viidásat barggu man ulbmil lea láchit dilálašvuodaid sámegiela geavaheapmái almmolaš hálldahusas.

Árvaluvvo ahte poastta juolludus unniduvvo 1 milj. ruvnnuin danne go poastta muhtun prošeavttat loahpahuvojit jagi 2015. Oktii buot evttohuvvo juolludit 3 milj. ruvnu jahkái 2016.

Kap. 562 Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddáš, poasta 01 Doaimmagolut ja poasta 21 Erenoamáš doaimmagolut, *sirdin vejolaš*

Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddážiin áigumuš lea buoridit olbmuid máhtu ja áddejumi sámi vuoigatvuodain ja álgoálbmotvuoigatvuodain. Gáldu lea fágalaččat iehčanas ásaš mii mearrida iežas ulbmiliid ja makkár gáibádušat galget leat bohtosiidda daid rájáid siskko bealde maid Giella- ja ođasmahttin departemeanta mearrida. Stivra lea guovddáža bajimus orgána. Juolludus galgá gokčat Gáldu jagi 2016 doaimma.

Kap. 563 Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, poasta 01 Doaimmagolut ja poasta 21 Erenoamáš doaimmagolut, *sirdin vejolaš*

Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáš, mii lea Guovdageainnus, lea fágalaččat iešmearrideaddji ásaš mii mearrida iežas ulbmiliid ja bohtosiid gáibádušat daid rájáid siskko bealde maid Giella- ja ođasmahttin departemeanta mearrida. Guovddážiis lea dehálaš doaimma buolabirrasaš boazodoalloovttasbarggu ja fuolaha sihke fágalaš dárbbuid ja guovddáža ulbmiljoavkkuid oktiiveivehandárbbuid. Deattastuvvon lea dat ahte boazodoalloálbmogiin ja sin organisašuvnnain galgá leat lagaš oktavuoha guovddážiin, ja dat galgá čadahuvvot ovttasráđiid Boazodoalloálbmogiid máilmeorganisašuvnnain.

Juolludus galgá gokčat Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddáža doaimma jagi 2016. Guovddáš oázžu lassin prošeaktadoarjagiid eará oasseruhtadeddjiin sihke Norggas ja olgoriikkas.

Kap. 500 Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta, poasta 50 ja 22 Dutkan, *sirdin vejolaš*

Buorre válgaoassálastin sámediggeválggain lea dehálaš Sámedikki legitimitiehtii ovddasteaddji orgánan. Jus galggaš leat vejolaš árvvoštallat lea go boahhteáiggi dárbu dahkat rievdadusaid, de mii dárbašit eanet dieđuid das mo váлгаortnet doaibmá geavadis ja mo válgaoassálastin ja jienasteddjiid eará meannudeapmi leat rievdan váлгаortnega nuppástuhttimiid geažil. Sámi allaskuvla lea Sámedikki ovddas bargamin dutkanprošeavttain jagi 2013 sámediggeválggaid birra. Prošeaktaáigodat bistá ođđajagemánu 1. beaivvi 2013 rájes gitta juovlamánu 1. beaivvi 2016 rádjai. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta juolluda

Norgga dutkanráđi sámi prográmmain II (2007–2017) ulbmil lea ovddidit guhkit áiggi alladásat dutkama sámi diliid birra, buoridit dutkiid háhkama ja ain ovddidit sáme giela dieđagiellan. Dan lassin deattuhuvvo riikkaidgaskasaš dutkanovttasbargu, fierpmádathuksen ja dutkangaskkusteapmi sáme giellii ja eará gielaide. Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta joatká bušeahttaruđaid juolludeami prográmmii ja juolludus jahkái 2016 lea sullii 3,8 milj. ruvnu. 500 000 ruvnu dán prošeaktii jagi 2016 bušeahtas.

Kap. 551 Regionála ovddideapmi ja ođđahutkan, poasta 60 Doarjagat fylkkagiellaide regionála ovddideami várás

Gielda- ja ođasmahttindepartemeanta juolluda 10,14 milj. ruvnu jahkái 2016 Interreg VA Davvi čađaheapmái, mas Sápmi lea oasseprográmma. Norgga searvama várás lea buohkanas rámmán jurddašuvvon sullii 71 milj. ruvnu prográmmaáigodahkii 2014–2020.

Interreg VA Davi bajimus ulbmil lea buoridit guovllu gilvalannávcca ja doaimmaid dutkamiin ja ođđahutkamiin, kultuvrrain ja birrasiin ja ráđjarasttideaddji bargomárkaniin. Sápmi lea oasseprográmma mii fáttmasta sámi guovlluid Hedmárkku rájes lullin gitta Finnmárkku rádjai davvin. Sámis lea seamma fáddádat go Davvi-prográmmas, muhto áigumuš lea erenoamážit ovddidit sámi kultuvrra ja ealáhusaid ekologalaš ja ekonomalaš ceavzilis resursaávkástallamiin. Romssa fylkkasuohkan doaibmá olles Davvi-prográmma ja Sápmi-oasseprográmma čállingoddiin, muhto bargá ovttasráđiid Davvi-Trøndelága fylkkasuohkaniin oarjilsámi doaimmaid hárrái.

Olgoriikadepartemeanta (OD)

(1000 ruvnnuid mielde)

Kap.	Poasta	Namma	Sáldejuvvon		
			Rehketdoallu 2014	bušeahtta 2015	Evttohus 2016
163	72	Olmmošvuoigatvuodat	3 303	3 465	3 465 ¹
		Submi	3 303	3 465	3 465

¹ Olgoriikadepartemeanta áigu jagi 2015 vuolláičállit odđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Supmi sturrodát ii leat vel čielgan.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušeahhtakapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Namma
115	01/70	Doaibmagolut ja Doarjagat ealáhusovddideapmái, kultur- ja diehtujuohkináššiide
116	70	Doarjagat riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide
118	70	Davviguovlodoaibmabijut ja prošeaktaovttasbargu Ruoššain

Kap. 163, poasta 72 Olmmošvuoigatvuodat

Olgoriikadepartemeanta vuolláičálii jagi 2009 rámmašiehtadusa Sámedikkiin mas juolluda doarjaga Sámedikki riikkaidgaskasaš doibmii. Olgoriikadepartemeanta áigu jagi 2015 vuolláičállit odđa rámmašiehtadusa Sámedikkiin. Dat sisttisdoallá ahte Sámediggi oazžu jahkasaš juolludusa iežas bargui riikkaidgaskasaš álgoálbmotáššiiguin ONas ja eará riikkaidgaskasaš organisašuvnnain. Odđa šiehtadus mearkkaša ahte sirdojuvvo 715 000 ruvnnu rádjai jahkasaččat Sámediggái kapihttala 16 poasttas 72.

Jagi 2015 juolludii Olgoriikadepartemeanta 2,1 milj. ruvnnu Gáldu – Álgoálbmotvuoigatvuodaid gelbbolašvuodaguovddáži mii lea Guovdageainnus. Doarjja addojuvvui Gáldu riikkaidgaskasaš álgoálbmotvuoigatvuodaid bargui, ja juolludus bisuhuvvo jagi 2016.

Dasto lea vuolláičállojuvvon mánggajahkasaš rámmašiehtadus Sámeráđiin doarjun dihtii sin riikkaidgaskasaš olmmošvuoigatvuodabarggu. Doarjja Sámeráđi doibmii jotkojuvvo jagi 2016.

Kap. 115, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 70 Doarjagat ealáhusovddideadeapmái, kultur- ja diehtujuohkináššiide

Doarjagat mat addojuvvojit dán poasttain, galget leat mielde ovddideamen olgoriikapolitiikalaš ulbmiliid ja leat mávssolaččat Norgga servodat-, ealáhus- ja kultureallimii. Norgga kultureallima riikkaidgaskasaš vejolašvuodaid ja oktavuodaid nannen ja vel Norgga profiilen davviguovlluid guovdilis doaibmin leat dán barggu oassin. Dán ángiruššama guovdilis áššin leat maiddái álgoálbmotprošeavttat.

Jahkasaččat juolluduvvo gaskal 1 ja 1,5 milj. ruvnnu prošeavttaide mat galget buoridit Norgga sápmelaččaid kulturoktavuodaid eará álgoálbmotjoavkkuiguin, kapihttalis 115. Guovddáš ovtasbargoguoimmit Olgoriikadepartemeanttas, go lea sáhka sámi birrasiid riikkaidgaskasaš kulturovttasbarggus mat ruhtaduvvojit dan poastta bokte, leat earret eará Riddu Riddu-festivála ja Riikkaidgaskasaš Sámi Filbmaguovddáš.

Kap. 116, poasta 70 Doarjagat riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide

Davvirikkaid Ministtarráđđi juolludii 3,758 milj. dánsska ruvnnu doarjjan sámi ovtasbargui kultursuorggis jagi 2015. Ruđat juogaduvvojit Sámeráđđái ja Sámi dáiddárráđđái, ja dat galget eanaš geavahuvvot sámi kulturdoarjjan mas lea davvirikkalaš ávki, eai ge nu ollu doaibmagoluid gokčamii. Oahpahussuorgái Davvirikkaid Ministtarráđđi juolludii 1,642 milj.

dánska ruvnu jagi 2015. Ruđat sirdojuvvojit Sámi allaskuvlii mii daid hálddaša. Jagi 2016 doarjja kultur- ja oahpahussuorgái vurdojuvvojit bisuhuvvot.

Norgga oasseveahkki davviriikkaid Ministtarráđđái juolluduvvo kapihttala 116 poasttas 70 Doarjagat riikkaidgaskasaš organisašuvnnaide.

Kap. 118, poasta 70 Davviguovlodoaibmajut ja prošeaktaovttasbargu Ruoššain *Prošeaktaovttasbargu Ruoššain*

Dát juolludeapmi adnojuvvo doarjut prošeavttaid mángga vuoruhuvvon suorggis. Doarjja álbmogis-álbmogii-prošeavttaide mat leat Barentsguovllu Norgga oasis ja Ruošša oasis ja mat gusket sámiiide ja eará álgoálbmogiidda, lea vuoruhuvvon surggiin okta. Doarjaga dakkár prošeavttaide hálddaša Barentsčállingoddi. Doarjja jahkái 2015 lea measta 3 milj. ruvnu ja doarjja jahkái 2016 vurdojuvvo leat samma dásis.

Árktis 2030 (ovddeš Barents 2020 ja Árktalaš ovttasbargu)

Árktalaš ovttasbargu ja Barents 2020 leat biddjojuvvon ovttas doarjjaortnegin jagi 2015 rájes. Ulbmil ortnegiin lea ovddidit Norgga beroštumiid ja Norgga sajádaga ovddasvástideaddji doaimmin davvin. Ruđat galget váikkuhit dasa ahte Norga galgá leat njunnošis máhtu dáfus, ahte galgá leat davviguovlluid birrasa ja luondduriggodagaid buoremus hálddašeaddji ja ahte galgá váikkuhit ealáhusovddideaddjin. Árktis 2030 galgá dan lassin doarjut Norgga ángiruššama ja doaimma Árktis, ja geavahit ávkin vuoimmi das ahte Norggas lea gelbbolašvuohta guktuid buollaguovlluin.

Doarjja dán poasttas siskkilda maid doarjaga álgoálbmotovddasteddjiid searvamii riikkaidgaskasaš ovttasbargui davviguovlluin. Ruđat adnojuvvojit eanemustá daid álgoálbmotovddasteddjiid mátkegoluid gokčamii geat servet Árktalaš ráđđái ja Barentsráđđái. Jahkái 2014 oaččui Sámediggi 350 000 ruvnu dán ulbmilii. Jahkái 2015 lea, gč. odđa 3-jahkásaš rámmašiehtadusa Sámedikkiin, jurddašuvvon 385 000 ruvdnosaš doarjja juohke jagi.

Sámeráđđi oaččui 1,5 milj. ruvnu doarjjan áigodahkii 2014-2016 oassálastima várás Árktalaš ráđđái. Jahkái 2015 lea máksojuvvon 850 000 ruvnu, ja lea áigumuš máksit 525 000 ruvnu jahkái 2016. Sávaldat lea maid dahkat mánggajahkásaš šiehtadusa Sámeráđiin.

Etihkalaš njuolggadusaid ovddideapmái ekonomalaš doaimmaide álgoálbmotguovlluin vástesaš ovdaprošeavtta čuovvoleapmin juolluduvvui Árran julevsámi guovddáži 7,3 milj. ruvnu doarjjan áigodahkii 2013-2016 prošeaktii «Indigenous People and Resource Extraction: Evaluating Ethical Guidelines». 1,2 milj. ruvnu máksojuvvoi jagi 2014, ja 1,6 milj. ruvnu lea fas áigumuš máksit jagi 2015 ja 1 milj. ruvnu fas jagi 2016.

Sámi dutkamiid guovddáš Romssa universitehtas – Norgga árktalaš universitehtas oaččui áigodahkii 2013-2016 doarjjan 8,7 milj. ruvnu prošeaktii "*Brennpunkt nord. Nettverk urfolksinstitusjoner og kunnskapsproduksjon*" ("Guovdilis ášši davvin. Fierpmádat, álgoálbmotásahusat ja máhttobuvttadeapmi"). Prošeakta gullá mánggafágalaš álgoálbmotprográmmii Master of Indigenous Peoples. Dan lassin lea áigumuš dutkat riikkaidgaskasaš álgoálbmotlihkadusa áiggi ja báikki dáfus. 1,2 milj. ruvnu lea máksojuvvon jahkái 2014, ja lea plánejuvvon máksit 3,5 milj. ruvnu jagi 2015 ja 2,9 milj. ruvnu jagi 2016.

«Oahpaha máilmmemiehtádeami guovddáš (OMG)» hálddaša Olgoriikadepartemeantta ovddas doarjjaruđaid riikkaidgaskasaš ovttasbargui alitoahpu hárrái Davviguovloprográmma

bokte ja Stipeandaprográmma bokte mii lea davviguovlluide guoski lohkamiid várás. Sámi allaskuvla oaččui áigodahkii 2014-2015 doarjjan 0,9 milj. ruvnnu ovttasbargui Davvinuorta federála universitehtain Jakutskas Ruoššas studeantaid lonohallamii ja álgoálbmotgielaid fágasuorggi akademihkalaš bargiid lonohallamii. Prošeavtta joatkimii ii leat ohccojuvvon doarjja.

Jagi 2015 juolluduvvui Sámi allaskuvlii 1,6 milj. ruvdnosaš doarjja áigodahkii 2015-2018 ovttasbarggu várás váldoovttasbargoguimmiin Nunavut Arctic Collegein Kanádas. Oktiibuot guhitta alit ohppui gulli ásašusa Norggas, Kanádas, Ruoššas ja USAs barget ovttas odđa pedagogalaš lahkanemiid ja metodaid atnui váldimiin álgoálbmotoahpuid ja oahpaheaddjioahpu várás.

Stipeandaprográmmas mii lea oahpuid várás davviguovlluin, oaččui Sámi allaskuvla 0,4 milj. ruvdnosaš juolludusa áigodahkii 2013-2016. Dán goalmát stipeandaáigodagas leat Sámi allaskuvllas ruđat maid sáhtta juohkit Kanáda ja Ruošša beale studeanttaide, ja vel iežas bargiid johtimii.

Máhtodepartemeanta (MD)

			(1000 ruvnnuid mielde)		
Kap.	Poasta	Namma	Rehketdoallu 2014	Sáldejuvvon	
				bušeahhta 2015	Evttohus 2016
222	01/45	Stáhtalaš vuoddo- ja joatkkaskuvllat ja vuoddoskuvlainternáhtat, Doaibmagolut ja rusttetháhkamat, <i>sirdin vejolaš</i>	101 223	92 916	90 181
223	50	Sámediggi, Doarjja Sámediggái	39 043	40 331	41 501
225	62	Doarjagat Snoasa ja Málátvuomi gielddalaš sámeskuvllaide	22 290	23 003	23 670
225	63	Doaibmabijut joatkkaoahpahusas, Doarjagat sámegillii joatkkaoahpahusas, <i>sirdin vejolaš</i>	50 461	58 551	58 975
226	21	Kvalitehtabuorideapmi vuoddoahpahusas, Erenoamáš doaibmagolut ¹	6 000	5 200	4 740
231	50	Mánáidgárddit, Doarjagat sámi mánáidgárdefálaldagaide	15 160	15 660	16 110
260	50	Universitehtat ja allaskuvllat	75 601	77 744	80 742
281	01	Oktasaš doaibmabijut universitehtaid ja allaskuvllaid várás, Doaibmagolut	1 500	0	0
281	70	Oktasaš doaibmabijut universitehtaid ja allaskuvllaid várás. Eará doarjagat	0	500	
281	78	Doarjja Universitehta- ja allaskuvlaráddái	0	0	500
2410	73	Oahpahusa vástesaš stáhta loatnakássa, Loatnageahpádusat, <i>meroštallanjuolludus</i>	300	300	300
Submi			311 578	314 205	316 719

¹ Logut leat vuodduvvon Oahpahusdirektoráhta juolludanreivviide.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš kapihttaliin ja poasttain:

Kap.	Poasta	Namma
254	70	Doarjagat oahppolihtuide
260	50	Universitehtat ja allaskuvllat ²
285	52	Norgga dutkanráddi, Dutkanulbmilat

² Gullá juolludemiide eará universitehtaide ja allaskuvllaide go Sámi allaskuvlii mii oažžu ruđaid sámi doaibmabijuide iežas jahkásaš rámmas.

Kap. 222 Stáhtalaš vuoddo- ja joatkkaskuvllat ja vuoddoskuvlainternáhtat, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 45 Stuorát rusttetháhkamat ja ortnegisdoallan, sirdin vejolaš
Juolludeapmi dán poasttas geavahuvvo ovddimustá jođihit Gaska-Norgga sámeskuvlla, Sámi joatkkaskuvlla Kárášjogas ja Sámi joatkkaskuvlla ja boazodoalloskuvlla Guovdageainnus.

Sámi skuvllaide juolludemiid ulbmil lea earret eará bisuhit ja ovddidit sámi identitehta, giela ja kultuvrra. Skuvllat čuvvot Máhttoloktema – Sámegiela.

Kárášjoga joatkkaskuvllas leat mearridan nuppástuhttit erenoamáš lanjaid ja hukset odđa lasseoasi huksenfágaid vistái. Huksenprošeakta álggahuvvui giđdat 2015, ja plánaid mielde dat galgá gárvánit odđajagemánus 2016. Dát lea kurántaprošeakta maid Statsbygg lea huksemin, ja dat ruhtaduvvo ruđaiguin mat juolluduvvojit Giela- ja ođasmahttindepartemeantta bušehttakapihttala 2445 poasttas 34. Odđa vistti huksenplánat Guovdageainnu joatkkaskuvlii leat árvvoštallojuvvomin.

Gaska-Norgga sámeskuvllas eai leat leamaš oahppit skuvlajagi 2010–11 rájes. Mañimus jagiid lea skuvla doaimmahan gáiddusoahpahusa ja lágidan giellačoagganemiid ohppiid várás geat vázzet eará skuvllain. Oahppit ássat sihke Norggas ja Ruotas. Máhtodepartemeanta evttoha heaittihit Gaska-Norgga sámeskuvlla jagi 2016 čavčča rájes. Vuoigatvuolta oažžut sámegieloahpahusa čuovvu oahpahuslága kapihttalis 6, ii ge dasa váikkuhivčče skuvlla heaittiheapmi. Nordlándda fylkkamánes ja Finnmárkku fylkkamánes lea riikkalaš ovddasvástádus oktiivehit sámegiela gáiddusoahpahusa, ja áigot ovttasráđiid guoskevaš

oasehasaiguin geahčadit guovdilis čovdosiid viidásat sámegeieloahpahussii daid ohppiid várás Norgga bealde geat leat ožžon sámegeiela gáiddusoahpahusa skuvllas.

Kap. 223 Sámediggi, poasta 50 Doarjja Sámediggái

Doarjaga ulbmil lea ruhtadit Sámedikki ohpahusulbmiliid, mat maiddái siskkildit oahpponeavvuid ráhkadeami ja buvttadeami sámi ohppiid várás, earret eará erenoamášpedagogalaš oahpponeavvuid, ja vel oahppoplánabarggu ja rávvema ja bagadeami sámi oahpahusa birra. Doarjaga hui vuoruhuvvon ulbmil lea ahte sámi oahppit galget oažžut johtileappot oahpponeavvuid ja eanet oahpponeavvuid iežaset gillii. Buohkanas juolludeapmi addojuvvo Sámedikki hálddašeapmái.

Kap. 225 Doaimbajut vuoddoahpahusas, poasta 62 Doarjagat Snoasa ja Málattuomi gielddalaš sámeskuvllaide

Snoasa ja Málattuomi gielddalaš sámeskuvllaid juolludemiid ulbmil lea earret eará bisuhit ja ovddidit sámi identitehta, giela ja kultuvrra. Skuvllat čuvvot Máhttoloktema – Sámegeiela. Doarjagat addojuvvojit skuvllaid ja daidda gulli internáhtaid doibmii. Dat leat gielddalaš skuvllat, ja skuvllaide besset oahppit oppa riikkas ohat.

Kap. 225 Doaimbajut joatkkaoahpahusas, poasta 63 Doarjagat sámegeilli joatkkaoahpahusas

Dán poasttas leat golbma doarjjaortnega: Okta vuodđoskuvlla sámegeieloahpaheapmái, okta sámegeieloahpaheapmái joatkkaoahpahusas ja okta ortnet mas leat sámi lohkanlobit oahpaheddjiide. Jagi 2015 čavčča rájes leat dán lohkanlohpeortnega ulbmiljoavkku viiddidan nu ahte dat ii guoskka dušše njealji davimus fylkka vuodđoskuvllaid oahpaheddjiide, muhto oahpaheddjiide olles vuoddoahpahussii ja miehtá riikka.

Ortnega ulbmil lea doarjut ruđalaččat gielddaid, fylkkagielddaid ja priváhta skuvllaid mat fáallet sámegeiela oahpahusa sámi ohppiide oahpahuslága § 6-2 ja § 6-3 mielde. Oahpahus galgá čuovvut Máhttoloktema – Sámegeiela oahppoplánaid. Oahppit ožžot oahpahusa sámegeielas vuosttasgiellan (Sámegeiella 1) dahje sámegeielas nubbigiellan (Sámegeiella 2/Sámegeiella 3). Ulbmil doarjjaortnegiin lea maid buoridit vuoddoahpahusa oahpaheddjiid sámegeielmáhtu.

Kap. 226 Kvalitehtabuorideapmi vuoddoahpahusas, poasta 21 Kvalitehtabuorideapmi vuoddoahpahusas

Juolludeapmi veahkeha oažžut áigái kvalitehtabuorideaddji doaimbajuid vuoddoahpahusas, maiddái dakkáriid mat leat sámegeiela várás vuoddoahpahusas. Rámmat leat ráhkaduvvon sámi gáiddusoahpahusa várás mat ovddidit kvalitehta ja ovtadássásašvuoda gáiddusoahpahusa fáldagain, buoret diehtujuokkima skuvllaide, váhnenolbmuid ja ohppiide, ja vel buoridit gáiddusoahpahusa fálliid gelbbolašvuoda. Dat ruđat galget maid adnojuvvo viidáseappot doaimmahit sámi oahpponeavvobálvalusa Ovtta/Aktan/Aktesne.

Kap. 231 Mánáidgárddit, poasta 50 Doarjagat sámi mánáidgárdefáldagaide

Doarjagat galget láchit diliid dasa ahte sámi mánát ožžot sámegeiela ja sáme kultuvrra ovddideaddji fáldagaide mánáidgárddis. Jagi 2014 ledje registarastojuvvon 24 sámi mánáidgárddi ja dan ektui jagi 2013 ledje 23 sámi mánáidgárddi. Čieža dárogielat mánáidgárddis lei sámegeielat ossodat, ja nu lei jagi 2013 ge. Dan lassin leat registarastojuvvon 27 mánáidgárddi main lea sámegeieloahpahusa fáldat, ja dat lea lassáneapmi go jagi 2013 ledje 22 dakkár mánáidgárddi. Jagi 2014 ledje oktiibuot 815 máná dakkár mánáidgárddis mas lei sámegeiefáldat. 601 sis ledje sámi mánáidgárddis, 87 máná

ledje dárogielat mánáidgárddi sámegeiela ossodagas ja 127 máná ledje mánáidgárddis mas fálle sámegeielaohpahusa. Buohkanas juolludeapmi addojuvvo Sámedikki hálddašeapmái.

Kap 254 Doarjagat rávesolbmuidoahpahussii, poasta 70 Doarjagat oahppolihtuide

Doarjagat leat veahkkin addimin dohkkehuvvon oahppolihtuide vejolašvuoda fállat rávesolbmuide heivehahti ja heivehuvvon oahpahusa. Doarjaga osiid ožžot sámi oahppolihtut. Juolludusa unnit oassi galgá geavahuvvot goluid buhtadeapmái rávesolbmuid vuodđoskuvladási sámegeielaohpahusas maid dohkkehuvvon oahppolihtut ja neahttaskuvllat čadahit. Dáid doarjagiid sturrodas meroštallojuvvo ovddit jagi doaimma vuodul.

Kap. 260 Universitehtat ja allaskuvllat, poasta 50 Stáhtalaš universitehtat ja allaskuvllat

Sámi allaskuvla lea alitdási oahpahus- ja dutkanásahus mii galgá duhtadit sámi servodaga dárbbuid. Sámegeiella lea sihke oahpahusa, dutkama ja hálddahusa váldogiella. Ásahas lea davviriikkalaš sámi ja riikkaidgaskasaš perspektiiva, ja das leat studeanttat ja bargit buot riikkain, maid Sápmi gokčá, namalassii Norggas, Suomas, Ruotas ja Ruoššas. Allaskuvllas ledje 159 registarastojuvvon studeantta sihke jagi 2014 ja jagi 2013 čavčča. Allaskuvllas leat sullii 97 bargi jahkeberggu.

Doppe čadahuvvo oahpahus ja dutkan dakkár fágasurggiin go journalistihkas, oahpaheaddjioahpuin, sámegeielas, boazodoalus, duojis/dáidagis, juoigamis, sámi muitalanárbevierus ja álgoálbmotoahpus. Buot fágaid vuodus lea sámi kultuvra ja árbediehtu.

Sámi allaskuvla oaččui jagi 2014 sullii 75,6 milj. ruvnnu vuodđodoarjjan ja sullii 77,7 milj. ruvnnu jagi 2015. Jahkái 2016 árvaluvvo sullii 80,7 milj. ruvdnosaš doarjja Sámi allaskuvlii. Juolludus galgá ruhtadit Sámi lohkanguovddáža doaimma ge.

Bušeahttarievdadeapmi jagis 2015 jahkái 2016 mii lea dábálaš haddeheivehallama lassin boahtá eanaš das go oahpahus- ja dutkanindikáhtoriid ovdáneapmi lea leamaš buorre mii dagaha bohtosiidda vuodđuduvvon ovdamuniid universitehtaide ja allaskuvllaide. Dasto lasihuvvo juolludus allaskuvlii sullii 300 000 ruvnnuin dutki geažil geas lea váldovirgi Riikkaidgaskasaš boazodoalloguovddázis ja 20-proseantasaš virgi Sámi allaskuvllas. Danne buohkanassii árvaluvvo rámmajuolludus lasihuvvot Sámi allaskuvlii jahkái 2016 jagi 2015 juolludusa ektui.

Kap. 281 Oktasaš doaibmabijut universitehtaid ja allaskuvllaid várás, poasta 01 Doaibmagolut

Davvi-Trøndelága allaskuvllas lea leamaš ovddasvástádus oktiiheivehit ja čuovvolit *Nationála rekruttenstrategiija sámi alitoahppui 2011–2014*. Áigumuš doaibmabidjoplánain lei nannet ohppiidhákama alitoahppui ja dat lei Máhttodepartemeantta strategiija čuovvoleapmi. Doaibmabidju ruhtaduvvui ruđaiguin kapihtala 281 poasttas 01 ja dat loahpahuvvui jagi 2014.

Kap. 281 Oktasaš doaibmabijut universitehtaid ja allaskuvllaid várás, poasta 70 Eará sirdimat ja poasta 78 Doarjja Universitehta- ja allaskuvlaráđđái

Butenschøn-lávdegotti čielggadeamis *Langs lange spor – om samisk forskning og høyere utdanning* (2012) evttohuvvo earret eará vuodđudit sámi alitoahpu várás oktiiheivehanráđi ja sámi dutkama várás álgoálbmotfierpmádaga. Máhttodepartemeanta lea dán vuodul evttohan Sámediggái vuodđudit fágastrategalaš orgána sámi alitoahpu ja dutkama várás mii galgá gullat Universitehta- ja allaskuvlaráđi (UAR) vuollái. Go Stuorradiggi meannudii Proposišuvnna 93 S (2013–2014) ja Evttohusa 260 S (2013–2014), de várrejuvvoi 250 000

ruvnnu dan doaibmabidjui jagi 2014 ja 500 000 ruvnnu jagi 2015. Jagi 2016 bušeahhtaevttohusas sirdojuvvo 500 000 ruvnnu postii mii lea Universitehta- ja allaskuvlaráđi várás čájehan dihtii ahte dás lea sáhka bastevaš doaibmamušas.

Kap. 285 Norgga dutkanráđdi, poasta 52 Guhkesáigásaš vuoddodutkan

Norgga dutkanrádis lea oasseovddasvástádus ruhtadit sámi dutkama. Dat ruđat mat juolluduvvojit sámi dutkamii kapihttala 285 poasttas 52, geavahuvvojit eanaš Sámi dutkama prográmmii II (2007–2017). Prográmma bušeahtta lea 15,5 milj. ruvnnu stuoru jagi 2015. Das boahtá 11,7 milj. ruvnnu Máhttodepartemeanttas ja 3,8 milj. ruvnnu Gielda- ja ođasmahttindepartemeanttas.

Prográmma čalmmustahtá guovddáš hástalusaid mat leat sámi dutkamis, ja dasa gullet maid ohppiidháhkan ja sámegeiela nanusmahttin diedagiellan. Prográmma deattuha maid kultuvrralaš ja gielalaš rievddaldeami sámi servodagas, riikkaidgaskasaš ovttasbarggu ja dutkama gaskkusteami.

Kap. 2410 poasta 73 Loatnageahpádusat, *meroštallanjuolludus*

Loatnageahpádusat dán poasttas leat iešguđetlágan loatnageahpádusortnegat Loatnakássas. Daidda studeanttaide, geain lea vuodđoskuvlaoahpaheaddjioahppu, geavatlaš-pedagogalaš oahppu dahje ovdaskuvlaoahpaheaddjioahppu ja sámegeiella, sidjiide geahpida Oahpahusa vástesaš stáhta loatnakássa loana gitta 50 000 ruvnnu rádjai. Jagi 2014 sihkkojuvvui loatnaoassi guđa olbmos. Vurdojuvvo ahte sullii guhtta studeantta juohke jagi ožžot loatnageahpádusa dán vuodul boahttevaš jagiid. Jahkái 2016 evttohuvvo doalahit juolludusa sámi ulbmiliidda dán poasttas seamma dásis go dat lei jagi 2015.

Kulturdepartemeanta (KUD)

			(1000 ruvnnuid mielde)		
Kap.	Poasta	Namma	Sáldejuvvon		
			Rehketdoallu 2014	bušeahhta 2015	Evttohus 2016
320	53	Dábálaš kulturulbmilat, Sámediggi	77 202	78 986	80 487
323	72	Musihkkaulbmilat, Deaivvadanbáikeulbmilat	2 220	2 293	0 ¹
334	78	Filbma- ja mediaulbmilat, Sierranas bastevaš doaibmabijut	3 158	3 262 ²	3 970
335	75	Mediadoarjja/Doarjja sámi aviissaide	24 983	25 031	25 031
Submi			107 563	109 572	109 488

¹Doaibmabidju lea evttohuuvvon sirdojuvvot kapihttala 323 Musihkkaulbmilat, postii 55 Norgga kulturfoanda.

²Jagi 2015 rádjai doarjja juolluduvvui kapihttala 334 Filbma- ja mediaulbmilat, poasttas 73 Regionála filbmaáŋgiruššan.

Lassin juolluduvvojit ruđat sámi ulbmiliidda čuovvovaš bušeahttakapihttaliin:

Kap.	Poasta	Namma
314	72	Kulturovttasbargu davviguovlluin ja kulturealáhus, Kulturovttasbargu davviguovlluin
323	55	Musihkkaulbmilat, Norgga kulturfoanda
329	01	Arkiivaulbmilat, Doaibmagolut
340	01/75	Norgga girku, Doaibmagolut ja Doarjja oskkuoahpahussii ja eará girkolaš ulbmiliidda

Dasto leat arvat doaibmabijut maidda doarjagiid addá Kulturdepartemeanta mas leat bargamušat ja doaimmat mat čatnasit sámi dáidagii ja kultuvrii. Dat guoská omd. Nátionálabibliotehkii, Norgga kulturráđđái, riikkalaš museafierpmádaga dávvirvuorkkáide ja Riikkalávdái riikkalaš ja riikkaidgaskasaš álbmotmusihka, juoigama ja álbmotdánsuma várás.

Kap. 314 Kulturovttasbargu davviguovlluin ja kulturealáhus, poasta 72 Kulturovttasbargu davviguovlluin

Norgga-Ruošša gaskasaš kulturovttasbarggus álggahuvvojit golmmajahkásaš ovttasbargoprográmmat main leat molsašuddi čalmmustahttinsuorggit mat ožžot doarjaga prográmmaáigodagas. Vurdojuvvo ahte sáme kultuvra ja álgoálbmotkultuvra fuolahuvvojit beroškeahttái čalmmustahttinsurggiin.

Kap. 320 Dábálaš kulturulbmilat, poasta 53 Sámediggi

Sámediggi hálddaša rámmajuolludeami kulturulbmiliidda stáhtabušeaha kapihttala 320 poastas 53. Juolludus galgá váikkuhit Sámedikki bargui láchit diliid nu ahte šaddá ealli ja mánggabealálaš sámi dáidda- ja kultureallin mas lea buorre kvalitehta ja mii lea buohkaide olámuttos.

Kap 323 Musihkkaulbmilat, poasta 55 Norgga kulturfoanda

Riddu Riddu-festivála oáččui deaivvadanbáikki árvodási jagi 2009 ja lea ožžon doarjagiid stáhtabušeaha kapihttala 323 poasttas 72. Kulturdepartemeanta árvala loahpahit deaivvadanbáikeortnega jagi 2016 álggu rájes, gč. Proposišuvnnas 1 S (2015–2016) Kulturdepartemeantta várás. Ortnege eanaš doaibmabijuid, maiddái Riddu-Riddu-festivála ge, leat evttohan sirdit Norgga kulturfondii, mas sáhttet árvvoštallojuvot jahkásaččat eará festiválaiguin ja eará lágidandoarjagiid oktavuodas.

Kap. 329 Arkiivaulbmilat, poasta 01 Doaibmagolut

Sámi arkiivva jodiheami gokčēt jahkásaš juolludeamit Arkiivadoaimmahakkii stáhtabušeaha kapihttala 329 poasttas 01.

Kap. 334 Filbma- ja mediaulbmilat, poasta 78 Sierranas bastevaš doaibmabijut

Riikkaidgaskasaš Sámi Filbmainstituhtas (RSFas) lea nátionála árvodási. Dannege juolludusat RSFii dahkkojuvvojit sierra vuogi mielde eai ge daid seamma eavttuid vuodul go ruhtadoarjagat regionála filbmaquovddážiidda juolluduvvojit, de lea evttohuuvvon sirdit ruđaid

RSFii poasttas 73 postii 78. Viidáseappot evttohuvo sirdit doarjagiid, mat galget geavahuvvot mánáid ja nuoraid vástesaš regionála filmadoaibmabijuide, kapihttala 334 poasttas 50 ja juohkit doarjagiid mánáid ja nuoraid vástesaš regionála filbmaguovddážiidda ja Riikkaidgaskasaš Sámi Filbmainstituhtii. Evttohus čuovvu rávvaga mii lea Dieđ. St. 30 (2014-2015) *Boahtteáigásaš filbmapolitihkka*, ja dat mearkkaša ahte juolludus RSFii lea evttohuvon lasihuvvot sullii 650 000 ruvnnuin jahká 2016.

Kap. 335 Mediadoarjja, poasta 75 Doarjja sámi aviissaide

Dán poasttas addojuvvojit doarjagat buvttadit sámi aviissaid ja julevsámegielaš ja oarjilsámegielaš aviisasiidduid. Dán ortnega mudde lálkaásahus maid Kulturdepartemeanta lea mearridan, ja doarjjaruđaid juohká Mediabearraigeahčču.

Kap. 340 Norgga girku, poasta 01 Doaibmagolut ja poasta 75 Doarjja oskkuoahpahussii, ja eará girkolaš ulbmiliidda

Poastta 01 juolludusas lea maid mielde oassin ruđat gokčat girkolaš bálvalusa sámi álbmoga várás. Mánnga guvlui Davvi- ja Lulli-Hålogalánnda bismagottiin leat virgáduvnon sámegielaš báhpát ja sámegielaš girkodulkkat. Poastta juolludus galgá maid gokčat oarjilsámi searvegotti doaibmagoluid oarjilsámi giellaguovllus.

Dan lassin galget ruđat geavahuvvot ruhtadit Sámi girkoráđi doaimma, mii galgá oktiiheivehit sámi álbmotjoavkkuid várás girku doaimmaid ja bargat dan badjeli ahte olbmot buorebut ohppet dovdat sámi girkoeallima. Poastta juolludemiid logus leat maiddái ruđat Girkolaš oahpahušguovddáži davvin, mii earret eará profiile sámi perspektiivva geavataš-girkolaš oahpus.

Kapihttala 340 poasttas 75 juolluduvvojit ruđat ovddidan dihtii osko- ja oahpahušfálaldagaid sámi álbmoga mánáid ja nuoraid várás ja gokčan dihtii daid goluid mat leat biibbalteavsttaid jorgaleamis sámegillii.

Spealloruđat sámi valáštallamii

Go Norsk Tipping AS speallojagi 2014 vuoiu juogaduvvui valáštallanulbmiliidda jagi 2015, de várrejuvvui 750 000 ruvnnu sámi valáštallamii. Juolludeapmi sirdojuvvo Sámedikki háldui mas lea ovddasvástádus das mo ruđat viidáseappot juolluduvvojit doarjaga ulbmiliid vuodul. Ággan sierra doarjagiid juolludit sámi valáštallamii lea ahte sierralágan sámi valáštallandoaimmat galget bisuhuvvot ja ain ovddiduvvot.

Justiisadepartemeanta (JD)

			(1000 ruvnnuid mielde)		
Kap.	Poasta	Namma	Rehketdoallu	Sáldejuvvon	
			2014	bušeahhta	Evttohus
			2014	2015	2016
440	01	Politiijadirektoráhta – politiija ja leansmánneetáhta, Doaibmagolut	400	400	400
470	72	Nuvttá riekteveahkki, Doarjja erenoamáš riekteveahkke- doaibmabijuide	1 400	0 ¹	0
410	01	Diggegottit ja lágamánnerievttit	18 750	21 800	- ²
Submi			20 550	22 200	400 ²

¹ Doarjja loahpavuovvi jagi 2015 álggu rájes.

² Jagi 2016 juolludus ii leat vel čielgan. Jagi 2016 ruđaid juolluda Duopmostuollohálddahus.

Kap. 410 Diggegottit ja lágamánnerievttit, poasta 01 Doaibmagolut

Finnmárkkukommišuvdna

Finnmárkkukommišuvdna nammadii Gonagas stáhtarádis njukčamánu 14. beaivvi 2008. Kommišuvdna bargun lea kártet Finnmarkku olbmuid dálá geavahan- ja eaiggátvuoigatvuodaid maid sii leat háhkan alcceseaset guhkes áiggi geavaheami vuodul. Kárten galgá čađahuvvot gustojeaddji riikkalaš rievtti vuodul ja lea ráddjejuvvon daidda eatnamiidda maid Finnmarkkuopmodat válldii badjelasas dalle go finnmárkkuláhka bođii fápmui suoidnemánu 1. beaivvi 2006. Jagi 2014 rehketdoallu čájeha 10,7 milj. ruvdnosaš geavaheami. Jahkái 2015 juolluduvvui 9,3 milj. ruvnnu Finnmarkkukommišuvdnii. Jagi 2016 ruđaid juolluda Duopmostuollohálddahus.

Finnmárkku meahcceduopmostuollu

Finnmárkku meahcceduopmostuollu galgá giedahallat riidduid mat bohciidit Finnmarkkukommišuvdna kártema oktavuodas. Meahcceduopmostuollu lea leamaš doaimmas čakčamánu 1. beaivvi 2014 rájes. Meahcceduopmostuollu duopmárat, vihtta bistevas duopmára ja guokte várreduopmára, nammaduvvojedje gaskaboddasaš virgái stáhtarádis njukčamánu 7. beaivvi 2014. Duopmostuollu čállingoddi lea seamma sajis go Hålogalánda lágamánneriekti. Sis-Finnmarkku diggegoddi doaibmá dattetge duopmostuollu gaskaboddasaš čállingoddin ja hálldaša hálldahaslaš doaimmaid. Jagi 2014 rehketdoallu čájeha ahte 1,95 milj. ruvdnosaš supmi lea geavahuvvon. Jahkái 2015 lei várrejuvvon 6 milj. ruvnnu Meahcceduopmostullui. Jagi 2016 ruđaid juolluda Duopmostuollohálddahus.

Sis-Finnmárkku diggegoddi

Sis-Finnmarkku diggegoddi lea vuosttaseiseválddálaš duopmostuollu Hålogalánda lágadiggegotti vuollasažžan ja mii ásahuvvui jagi 2004. Diggegoddi lea Deaunšaldis Finnmarkkus ja gokčá Unjárgga, Deanu, Kárašjoga ja Porsáŋggu gieldmaid ja Guovdageainnu suohkana. Duopmostuollu lea vuosttas duopmostuollu mas lea vejolaš geavahit sámegeala njálmálaččat ja čálalaččat gulahallamis rivttiin. Jorgaleami dárogillii ja čállima dárogillii doaimmaha riekti dárbbu mielde. Diggemeanut sáhttet maid čađahuvvot sámegeallii jus okta áššebealli dan dáhttu ja dalle galgá nammaduvvot dulka jus giige sis geat oassálastet ii áde sámegeala. Jagi 2014 rehketdoallu čájeha 6,1 milj. ruvdnosaš geavaheami. Jahkái 2015 lei várrejuvvon 6,5 milj. ruvnnu. Jagi 2016 ruđaid juolluda Duopmostuollohálddahus.

Buhtadas sámiide ja kvenaide geat leat gillán vahága oahppomassima geažil

Sámit ja kvenat geat leat massán skuvlavázzima nuppi máilmmesoadi geažil ja dáruiduhttinpolitihka geažil, sáhttet oažžut rievttalašvuoda buhtadasa. Gáibáduš lea ahte ohcci lea massán unnimusat 1,5 jagi skuvlavázzimis nuppi máilmmesoadi áiggi dahje dasttán

maŋŋil nuppi máilmmesoadi. Dan lassin lea eaktu ahte ohccis lei sámegeiella dahje kvenagiella/suomagiella eatnigiellan ii ge danne hálddašan dárogiela dohkálaččat. Ortnet lea St.diedáhusa nr. 44 (2003-2004) ja Evttohusa S. nr. 152 (2004-2005) boadus, ja ortnegis lea ain vejolaš ohcat buhtadasa. Muhto dákkár buhtadasássiid ohcamiid lohku ja buhtadasmáksimiid lohku lea mearkkašahtti láhkai njiedjan maŋimus jagiid.

Kap. 440 Politiijadirektoráhta – politiija- ja leansmánneetáhta, poasta 01 Doaibmagolut
Kapihttala 440 poasttas 01 leat mánga jagi juolludan ruđaid daid politiijabiirriid geavaheapmái main leat sámegeiela hálddašanguvlui gulli gielddat. Ulbmil lea movttiidahttit bargiid háhkat alcceaset eambo dieđuid sámegeiela birra dain biirrin main sámit orrot. Politiijabiirret main leat gielddat guovttegielalaš hálddašemiin, sáhttet ohcat doarjagiid gokčat goluid mat politiijas leat leamaš guovttegielalaš hálddašemi geažil. Ortnege hálddaša Politiijadirektoráhta suoidnemánu 16. beaivvi 2015 mannosá instruvssa mielde, mii biddjojuvvui fápmui ođđajagemánu 1. beaivvi 2016.

Politiijadirektoráhta lea vuodđudan resursajoavkku mas leat mielde ovcci politiijavirggálačča guđet gullet Nuorta-Finmárkkku, Oarje-Finmárkkku ja Davvi-Trøndelága politiijabiirriide. Eatnašiin sis lea sámi duogáš ja eatnašat sis máhttet sámegeiela. Joavku galgá rávvet direktoráhta ja politiijabiirriid dákkár áššiin mat politiijabarggus gusket sámegillii ja sámi kultuvrii. Dasto lea bargu álggahuvvon mii galgá nannet sámegeiela dakkár áššiid meannudeamis mas sámi mánát leat gillán veahkaválddalašvuoda dahje rihkkumiid iežaset vuostá. Stáhta mánáidvissui Romssa gávpogis lea dan oktavuodas biddjojuvvon ovddasvástáduš, ja sii leat nanusmahtán bargoveaga go leat virgádan sámegeielat psykologa. Nuorta- ja Oarje-Finmárkkku politiijaguovlluin leat maid álggahan prošeavtta nannen dihtii dan veahkaválddalašvuoda vuosttildeaddji eastadanbarggu mii geavvá lagas olbmuid gaskavuodain sámi guovlluin. Muđuid leat láhčán diliid nu ahte lea vejolaš geavahit sámegeiela politiija elektrovnnalaš áššemeannudanreaidduin ja vel eará ge doaibmabijuide mat nannejit sámegeiela politiijaásahas, ja dás čujuhuvvo ráđđehusa doaibmapláni mii lea sámegeielaid várás.

Jahkái 2015 lea várrejuvvon 400 000 ruvnnu. Áigumuš lea várret seamma sturrosaš supmi jahkái 2016.

Kap. 470 Nuvttá riekteveahkki, Poasta 72 Doarjja erenoamáš riekteveahkkedoaimbijuide

Sis-Finmárkkku riekteveahkkekontuvrras (SFRas) lei ásaheami rájes jagi 1987 ulbmilin addit riekteveahki sámegeielalaš álbmotoassái sámegillii. Ovdal lávii SFR fállat juohkelágan riekteveahki. Stuorradikki Evttohusa S. nr. 181 (1999-2000) mielde rievdaduvvui SFRa fáladat ođđajagemánu 1. beaivvi 2002 dan láhkai ahte galgai addojuvvot veahkki dušše dakkár áššiin mat leat riekteveahkelága gokčanviidodaga siskkobealde. Finmárkkus leat lassánan advokáhtat ja máŋggas sis sámástit. Danne finmárkulaččat ožžot, válddežit dal oktavuoda priváhta advokáhtakontuvrrain dahje SFRain, seamma veahki ja seamma vuoigatvuoda gokčojuvvot goluid nuvttá riekteveahkelága vuodul. Dán vuodul heaittihuvvui Sis-Finmárkkku riekteveahkkekontuvra geassemánu 30. beaivvi 2015 ja kontuvra doaibma loahpahuuvvui seamma beaivvi. Ráđđádallan lei Sámedikkiin heaittiheami birra.

Dearvvašvuoda- ja fuolahusdepartemeanta (DFD)

(1000 ruvnnuid mielde)

Kap.	Poasta	Namma	Sáldejuvvon		
			Rehketdoallu 2014	bušeahtta 2015	Evttohus 2016
762	50	Sámi dearvvašvuoha, Doarjja Sámediggái	5 200	5 400	5 500
762	70	Vuoddodearvvašvuodabálvalus, Doarjja, <i>lea vejolaš geavahuvvot poasttas 21</i> ¹	7 000	7 200	6 200
Submi			12 200	12 600	11 700

¹ Supmit mat leat tabeallas čujuhit dušše juolludemiide sámi ulbmiliidda. Bušeahtta-poasttaid olles sturrodat čilgejuvvo dárkilit Kulturdepartemeanta Proposišuvnnas 1 S (2015-2016).

Kap. 762 Sámi dearvvašvuoha, poasta 50 Doarjja Sámediggái

Doarjjaortnegiin ulbmil lea váikkuhit dasa ahte sámi álbmot oažžu seamma buriid dearvvašvuoda- ja fuollabálvalusaid go álbmot muđuid. Dat dahkkojuvvo earret eará nu ahte Sámediggi ovddida dearvvašvuodapolitihkalaš evttohusaid ja buktá daid ovdan guovddášeiseválddiide ja go gulahallá dearvvašvuodadoaimmahagaiguin ja prošeaktaruđaid juohkima áššemeannudeami oktavuodas ja sámi ulbmiliid doarjjaortnega hálddašeami oktavuodas.

Jahkái 2015 juolluduvvui 5,4 milj. ruvnnu Sámedikki bargui sámi dearvvašvuodain. Árvaluvvo juolludit 5,5 milj. ruvnnu jahkái 2016.

Kap 762, poasta 70 Vuoddodearvvašvuodabálvalus, Doarjja

Doarjjaortnegiin ulbmil lea váikkuhit dasa ahte sámi álbmot oažžu seamma buriid dearvvašvuoda- ja fuollabálvalusaid go álbmot muđuid ja ahte bálvalusaid vuodus leat dieđut ja máhttu. Dearvvašvuodadirektoráhta bargá ovddidan dihtii sámegeala ja sámi kulturmáhtu rávvagiid attedettiinis ja fierpmádatdoaimmaid lágidettiinis gielddaide, dearvvašvuodadoaimmahagaide, fylkkamánniide, oahpahasasahusaide ja earáide geain lea doaimma dearvvašvuoda- ja fuollabálvalusaid. Dárbu lea oažžut ođasmahttojuvvon dieđuid sámi álbmoga dearvvašvuoda birra ja das mo sii geavahit dearvvašvuoda- ja fuollabálvalusaid. Juolludus gokčá doarjagiid Sámi dearvvašvuodadutkama guovddáži. Guovddáš čađahii áigodagas 2012-2014 Saminor II nammasaš álbmotiskadeami mii čađahuvvui dain gielddain maid ássiin stuorra oassi leat sámit. Juolludus gokčá vuosttažettiin dán iskkadeami čuovvolangoluid. Jahkái 2016 evttohuvvo 6,2 milj. ruvdnosaš juolludus.

Mánáid-, dásseárvo- ja searvadahttindepartemeanta (MDD)

			(1000 ruvnnuid mielde)		
			Sáldejuvvon		
Kap.	Poasta	Namma	Rehketdoallu 2014 ¹	bušeahtta 2015	Evttohus 2016
854	50	Doaibmabijut mánáid- ja nuoraid-suodjalusas, Dutkan	1 000	1 000	1 000
		Submi	1 000	1 000	1 000

¹ Jagi 2014 sáldejuvvon bušeahtas (Fiskes Girji) juolluduvvui 1 milj. ruvnnu Sámedikki bargui mánáid-suodjalusain. Jagi 2014 rievdaduvvon nátionálabušeahtas jahkái 2014 addojuvvui 1 milj. ruvdnosaš lassejuolludus dannego jahkái 2012 ii ožžon Sámediggi juolludusa.

Kap. 854 Doaibmabijut mánáid- ja nuoraid-suodjalusas, poasta 50 Dutkan ja ovddideapmi

Poasta gokčá earret eará 1 milj. ruvnnu sturrosaš doarjaga Sámediggái jahkái 2016. Rudat galget geavahuvvot joatkit ja nannet Sámedikki doaimma mánáid-suodjalansuorggis.

Eanadoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD)

		(1000 ruvnuid mielde)		
Kap	Namma	Rehketdoallu 2014	Sáldejuvvon	
			bušeahhta 2015 ¹	Evttohus 2016
1147	Boazodoallohállddahuš	59 329	-	-
1142	Eanadoalloldirektoráhta	-	19 936 ¹	14 692
1151	Boazodoallošiehtadusa čadaheapmái	108 452	111 500	113 000
	Sum	167 781	131 436	127 692

¹ Stáhta boazodoallohállddahuš biddjojuvvui suoidnemánu 1. beaivvi 2014 oktii Stáhta eanandoallohállddahušain. Tabealla supmis ii leat mielde dat juolludeapmi mainna galggašii ruhtadit Eanadoalloldirektoráhta Álttá ossodaga doaimma dahje fylkkamánniid doaimma guovllu boazodoalloiseváldin.

Kap. 1147 Boazodoallohállddahuš

		(1000 ruvnuid mielde)		
Poasta	Doaibmabidju	Rehketdoallu 2014 ²	Sáldejuvvon	
			bušeahhta 2015	Evttohus 2016
01	Doaibmagolut	48 294		
45	Stuorra rusttetoastimat ja ortnegisdoallu, <i>sirdin vejolaš</i>	4 223		
70	Doarjja duottarstobuide	720		
71	Nuppástuhttindoaimbajut Sis-Finmárkkus, <i>sirdin vejolaš</i>	5 560		
82	Radioaktivehtadoaimbajut, <i>sirdin vejolaš</i>	532		
	Submi kap. 1147	59 329		

² Stáhta boazodoallohállddahuš (SBD) ja Stáhta eanadoallohállddahuš (SEH) ovtastuvvojedje suoidnemánu 1. beaivvi 2014. Válddahalama Eanadoalloldirektoráhta birra gávnnat kapihtalis 1142.

Kap. 1142 Eanadoalloldirektoráhta

		(1000 ruvnuid mielde)		
Poasta	Doaibmabidju	Rehketdoallu 2014	Sáldejuvvon	
			bušeahhta 2015 ³	Evttohus 2016
01	Doaibmagolut		218 049	220 050
45	Stuorra rusttetoastimat ja ortnegisdoallu, <i>sirdin vejolaš</i>		6 827	1 876
60	Doarjja veterinearagoluid gokčamii		134 933	138 846
70	Doarjja duottarstobuide		775	797
71	Nuppástuhttindoaimbajut Sis-Finmárkkus, <i>sirdin vejolaš</i>		9 834	9 519
72	Buhtadasat, meroštallanjuolludus		302	302
73	Doarjja buhtadasaide jna. go čadahuvvojit doaibmabajut elliiddávdmaid ja šaddodávdmaid vuostá, meroštallanjuolludus		45 610	45 610
74	Buhtadas boazoeaggádiidda geat gildojuvvojit diktiit bohccuid guohtut		1 000	1 000
80	Radioaktivehtadoaimbajut, <i>sirdin vejolaš</i>		2 500	2 500
	Submi kap. 1147		419 830	428 116

³ Stáhta boazodoallohállddahuš biddjojuvvui suoidnemánu 1. beaivvi 2014 oktii Stáhta eanandoallohállddahušain.

Kapihtal 1142 Eanadoalloldirektoráhta

Kapihtal 1142 ášahuvvui dan oktavuodas go Stáhta eanadoallohállddahuš (SEH) ja Stáhta boazodoallohállddahuš (SBH) suoidnemánu 1. beaivvi 2014 ovtastuvvojedje oktan direktoráhtan, namalassii Eanadoalloldirektoráhtan. Jahkái 2014 ii rievdaduvvon poastavuogádat, ja Eanadoalloldirektoráhta ruhtadii danne doaimmi poasttaid kapihtaliin 1143 ja 1147.

Poasta 01 Doaibmagolut

Juolludeapmi galgá gokčat Eanadoalloldirektoráhta doaimma. Eanadoalloldirektoráhta lea earret eará doaimmaheaddji hállddahušorgána guovddáš boazodoallopolitihkalaš váikkuhangaskaomiid várás, ja lea Eanadoallo- ja biebmodepartemeantta doarjja- ja čielggadanorgána. Direktoráhtas lea guovddáš doaimma boazodoallopolitihka čadaheamis, ja

lea jurddašuvvon ahte direktoráhtas buori muddui maid galgá leat ráđđeaddi doaibma. Boazodoallopolitihka ulbmiliid juksan dihtii ferte heiveheapmi ja ángiruššan deattuhuvvot. Boazodoalldirektoráhta hálddaša earret eará boazodoallolága ja boazodoallošiehtadussii gulli váikkuhangaskaomiid, ja dat lea vel Boazodoallostivrra čállingoddi ja doaimmaheaddji orgána. Dan lassin galgá juolludeapmi gokčat Fylkkamáne goluid go dat doaibmá guovllu boazodoalloeiseváldin.

EBD ovddida evttohussan addit 220, 05 milj. ruvdnosaš juolludusa poasttas jahkái 2016.

Poasta 45 Stuorra rusttetoastimat ja ortnegisdoallu

Juolludus galgá gokčat goluid čuovvolit Norgga ovddasvástádusa ráđjaáiddiin mat leat Ruota, Suoma ja Ruošša rájain. Dasto galgá poasta gokčat goluid maid boazoguohtunšiehtadusaid čadaheapmi Plassje-guovllus dagaha. Dan lassin galgá poasta gokčat goluid mat sáhttet boahit Suoma eiseváldiid buhtadasgáibádusain go Norgga bohccot rasttidit rájá Supmii.

EBD ovddida evttohussan addit 1,876 milj. ruvdnosaš juolludusa poasttas jahkái 2016.

Poasta 70 Doarjja duottarstobuide

Áigumuš juolludemiin lea bisuhit earret eará boazodolliid oadjebasvuoda várreguovlluin. EBDas lea odne soahpamuš golmmain meahcestobuin mat gullet stáhtii, ja dasto vel lea vuolláičállojuvvon soahpamuš njeljiin bođu olbmuin geat guhtege atnet ovddasvástádusa meahcestobus. Geatnegasvuoha lea doallat duottarstobuid rabas birra jagi.

EBD ovddida evttohussan addit 797.000 ruvdnosaš juolludusa poasttas jahkái 2016.

Poasta 71 Nuppástuhttindoaimbajut Sis-Finnmárkkus

Juolludeami ulbmil lea ruhtadit iešguđetlágan heivehallamiid ja doaimbajuid vai lea Finnemárkkus vejolaš láchit dilálašvuodaid ceavzilis boazodollui.

EBD ovddida evttohussan addit 9,5 milj. ruvdnosaš juolludusa poasttas jahkái 2016.

Poasta 80 Radioaktivitehtadoaimbajut

Stáhta ovddasvástádusa prinsihpalaš vuoddu gokčat goluid radioaktiivvalaš nuoskkideami geažil maid Tjernobyl-lihkohisvuoha dagahii, lea dat mearrádus maid ráđđehus dagai suoidnemánu 31. beaivvi 1986. Njuolggadusat radioaktivitehta doaimbajuid várás mearriduvvojit seamma vugiid mielde go boazodoallošiehtadussii guoski láchkaásahusat ge.

EBD ovddida evttohussan addit 2,5 milj. ruvdnosaš juolludusa poasttas jahkái 2016.

Kap. 1151 Boazodoallošiehtadusa čadaheapmái

		(1000 ruvnnuid mielde)		
		Salderejun		
Poasta	Doaimbajut	Rehketdoallu 2014	bušeahhta 2015	Evttohus 2016
51	Doarjja Ovdánahttin- ja háhkanfondii	42 000	33 700	35 600
72	Doarjja organisašunbargui	6 100	6 100	6 100
75	Goluidvuolideaddji ja njuolggadoarjja, <i>sáhtta sirdit</i>	58 943	69 100	68 700
79	Buresbirgenortnegat, <i>sáhtta sirdit</i>	1 409	2 600	2 600
Submi kap. 1151		108 452	111 500	113 000

Kapihtal 1152 Boazodoallošiehtadus

Guovvamánu 17. beavvi dán jagi vuolláičáalle Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi (NBR) ja Stáhta ođđa boazodoallošiehtadusa áigodahkii 01.07.2015 – 30.06.2016. Šiehtadus mearkkaša ahte boazodoallu oažžu oktiibuot 113,0 milj. ruvnnu doarjjan. Das lea 1,5 milj. ruvdnosaš lassáneapmi dálá šiehtadusa ektui. 2015/2016 boazodoallošiehtadusa váldoulbmil lea ovddidit boazodoalloaláhusa jierpmálaš márkandidolaš ealáhussan mii lea ceavzinnávccalaš guhkit áigái.

Boazodoallu lea dál dan golmma jagi áigodaga loahpas maid Boazodoallostivra lea mearridan boazologu unnideami čadhaepmái. Dán dilis atnet dehálažžan doalahit daid váldolinnjaid mat leat otná doarjjavuogádagas mas doarjagat leat čadnojuvvon dan árvui mii ain buhtaduvvo. Dát dagaha dássitvuoda ja vuorddehahttivuoda daid ortnegiid hárrái mat leat boazodoallošiehtadusas. Dan lassin doarjjajoatkin doarju daid boazodolliid geat lea čuovvolan dihto eallogeahpedanmearrádusaid.

2015/2016 boazodoallošiehtadus vuorua erenoamážit doaibmabijuid mat dagahit vejolažžan eambo njuovvat ja vuovdit bohccobierggu. Dilit lámččojuvvojit buot osiin nu ahte boazodoallopoltiikalaš ulbmilat juksojuvvojit. Boazodoalu vuoddostruktuorra galgá nanosmahttojuvvot. Boazodolliid movttiidahttet eambo njuovvat go lasihit doarjagiid mat leat čadnon buvttadeapmái. Seammás lámččojuvvo dilli márkánfievrrideapmái mii beroškeahttái mearkkas čadahuvvo Bohccobierggu márkánlávdegotti namas. Jus galggaš leat vejolaš oažžut buoret visogova ja goziheami das mii njuovvojuvvo, ja seammás lámčit diliid nu ahte boazodoalli eanet dine, de lea dárbu geahčadit bohccobierggu olles árvoláhki duoddara rájes gitta borramušbeavdá. Ođđa raporten- ja luohkkádanvuogádat galgá vuodduvuvot bohccobierggu várás. Ođđa vuogádat galget leat doaimmas jagi 2015 čavčča rájes.

Boazodoallu lea erenoamáš buori dilis dan lámkai ahte vejolašvuota lasihit árvobuvttadusa lea ollu buoret go otná ávkkástallan. Danne lea dehálaš lámčit diliid nu ahte boazodoallu sáhtá iežas ávkin geavahit dán vejolašvuoda. 2015/2016 boazodoallošiehtadus galgá váikkuhit earret eará eanet buvttadeapmái ja doaimmaide mat čatnasit mátkaaláhusaide ja boazosápmelaš kultuvrra ja eallinvuogi gaskkusteapmái. Dan lassin lea boazodoallu áidnalunddot arena oahppamii ja fullii mas mángga buolvva boazodoallit ovttas besset bisuhit ealáhusa ja kultuvrra. Dan oktavuodas galgá ovddiduvvot ortnet mas leat oahpahus- ja fuollabálvalusat boazodoalu várás.

Dehálaš doaibmabidjun ja reaidun sihkkarastin dihtii boazodoalu areálaid lea jurdda álggahit barggu mii galgá ovddidit boazodollui eanageavahankártaid.

Buohkanassii addá vuolláičállojuvvon šiehtadus boazodoallái vejolašvuoda eanet dinet lasi njuovvama ja lasi árvobuvttadeami geažil. Seammás sohppojuvvon šiehtadus doarju nuppástusa mii lea leamaš boazodoallošiehtadusa doaibmabijuin mañimus jagiid, go das eambo čalmmustuvvojit ealáhusdoaibma ja daid boazoeaiggiid vástesaš heivehallamat geain boazodoallu lea váldoealáhus. Dat ollisvuoda jurdda mii lea sohppojuvvon šiehtadusa duogábealde, addá boazodoallái buori ovdáneami ja buoret dietnasa vejolašvuoda, ja dat lea hui mávssolaš boazosápmelaš kultuvrra bisuheapmái ja ovddideapmái. EBD ovddida árvalussan juolludit doarjaga kapihttalis 1151 jahkái 2016 nugo Stuorradiggi lea gieđahallan jagi 2015/2016 boazodoallošiehtadusa, gč. Evttohusa 255 S (2014-2015). Dárkilat dieđut boazodoallopoltiikka guđege poastta ja strategiija birra don gávnnat Proposišuvnnas 68 S (2014-2015).

Dálkkádat- ja birasdepartemeanta (DBD)

(1000 ruvnnuid mielde)

Kap.	Poasta	Namma	Rehketdoallu	Sáldejuvvon	Evttohus
			2014	bušeahhta 2015	
1429	21	Riikkaantikvára, erenoamáš doaibmagolut, Máhttolokten, automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi visttiid registrarastin	4 000	4 200	4 300
1429	21	Riikkaantikvára, erenoamáš doaibmagolut, DJO-prošeavttat main lea sámi fáddá	156	0	0
1429	50	Riikkaantikvára, Doarjja sámi kulturmuoitobargui	3 307	3 396	3 500
1429	71	Riikkaantikvára, Doarjja ráfáidahttojuvvon kulturmuittuide main lea priváhta eaiggát, <i>sirdin vejolaš (ovddeš poasta 72.2)</i> ¹	0	2 000	2 000
1429	72.2	Riikkaantikvára, Ráfáidahttojuvvon visttiid ja ráhkadusaid suodjaleapmi ja sihkkarastin	2 000	0	0
Submi			9 463	9 596	9 800

¹ Supmit mat leat tabeallain čujuhit dušše juolludemiide sámi ulbmiliidda. Bušeahttapoasttaid buohkanas sturrodat čilgejuvvo dárkileappot dálkkádat- ja birasdepartemeanta Proposišuvnnas 1 S (2015-2016).

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 21 Erenoamáš doaibmagolut

Riikkaantikvára Máhttoloktenánjiruššama oktavuodas lea evttohuvvon juolludit 4,3 milj. ruvnnu automáhtalaččat ráfáidahttojuvvon sámi visttiid registrarastimii. Registrarastin lea Máhttoloktema oasseprošeakta ja lea álggahuvvon Riikkarevišuvnna jagi 2009 moaitámuša geažil mas cuiggoduvvui ahte dakkár visttiid visogovva váilu. Prošeakta álggahuvvui jagi 2012 ja galgá loahpahuvvot jagi 2017. Seamma poasttas lea Riikkaantikvára ovdal ge juolludan ruđaid mángga DJO-prosektii main lea sámi fáddá. Vejolaš juolludeamit jahkái 2016 leat ohcamiin gitta ja danne dat eai leat dás čilgejuvvon.

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 50 Doarjja sámi kulturmuoitobargui

Dálkkádat- ja birasdepartemeantta jagi 2016 bušeahtras lea árvaluvvon juolludit 3,5 milj. ruvnnu sámi kulturmuoitobargui. Doarjja galgá bisuhit bajimus kulturmuoitofágalaš vuhtiváldimiid sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasiid barggus. Ruđat galget eanaš geavahuvvot stuorat ortnegisdoallamiidda ja divodemiide ovddeš dillái ge ja dikšui gč. válddahallama Proposišuvnnas 1 S (2015-2016). Riikkaantikvára máksá doarjjaruđaid poasttas 50 Sámedikki ávžžuhusa mielde.

Kap. 1429 Riikkaantikvára, poasta 71 Doarjja ráfáidahttojuvvon kulturmuittuide main leat priváhta eaiggádat, *sirdin vejolaš*

2 milj. ruvnnosaš juolludus doalahuvvo ja lea merkejuvvon sámi visttiid sihkkarastima ja divodeami várás. Riikkaantikvára máksá doarjjaruđaid poasttas 71 Sámedikki ávžžuhusa mielde. Riikkaantikvára áigu addit dárkilat láidagiid doarjaga geavaheapmái. Juolludus máksojuvvui ovdal kapihtala 1429 poasttas 72.

Oljo- ja energiijadepartemeanta (OD)

			(1000 ruvnuid mielde)		
			Sáldejuvvon		
Kap.	Poasta	Namma	Rehketdoallu	bušeahitta	Evttohus
			2014	2015	2016
1800	50	Doarjja Sámediggái	1 350	1 000	500
		Submi	1 350	1 000	500

Kap. 1800, poasta 50 Doarjja Sámediggái

Sámedikkis leat leamaš máŋga váttis fápmolinnjáášši ja eará energiijaášši maŋimus jagiid. Danne mearridii Oljo- ja energiijadepartemeanta jagi 2013 doarjut Sámedikki 3 milj. ruvnnuin golbma jagi virgái vai Sámediggi buorebut nákke dustet hástalusaid go galgá meannudit lassáneaddji energiijaáššiid mat bohtet fápmolinnjáfierpmádaga huksema geažil ja dađistaga odđa fápmoohcamušaid geažil. Árvaluvvo juolludit maŋimus doarjjan Sámediggái 0,5 milj. ruvnnu jahkái 2016. Dat galgá gokčat beali jahke barggu. Vuoddu ii leat joatkit doarjaga jagi 2016 maŋŋá, dannego váttis energiijaáššiid lohku hirmadit unnu.